

ჩვენ სოფელი

გაჩემოს დახვინა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ყოველთვიური გამოცემა ♦ ოქტომბერი/2019 №9 (48)

შესაქრები მოსახლეობასთან 83 8-9

- ბაღდათის მუნიციპალიტეტი
- დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი, სოფლები: ზემო მაჩხაანი, გამარჯვება და ხორნაბუჯი
- ხაშურის მუნიციპალიტეტი, სოფლები: ბეკამი, ცოცხნარა, ბჯინისი და აძვი
- ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი
- თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი, სოფლები: წინწყარო, ქოსალარი და ხაიში
- ადიგენის მუნიციპალიტეტი, სოფლები: ლელოვანი, უდე, ფხერო და ვარხანი
- დუშეთის მუნიციპალიტეტი, სოფლები: ყვავილი, თანიანთკარი, არაგვისპირი, ჩინთი და დაბა ჟინვალი

ქართული ღვინო 83 10-11

- ქართული ღვინო იაპონიაში რაგბის მსოფლიო ჩემპიონატის ფარგლებში დააგემოვნეს
- „ქართული ღვინის ფესტივალი“ ბრიტანეთის ქალაქებში გაიმართა
- ბრიტანელი ღვინის პროფესიონალების შეფასებით, ქართული ღვინო უნიკალურია
- ქართული ქვევრის პრეზენტაცია პოლონეთში გაიმართა
- ექსპორტი
- ლევან დავითაშვილი: „ჩვენთვის მნიშვნელოვანია ევროკავშირთან და აშშ-სთან ღვინისა და ალკოჰოლური სასმელების სავაჭრო ბრუნვის გაზრდა“

დასული ხანიშორიანი 83 12

- საქართველოს 4 დაცული ტერიტორია UNESCO-ს მსოფლიო ბუნებრივი მემკვიდრეობის სტატუსის მოსაპოვებლად იბრძვის

გაჩემოს დახვა 83 13

წინამხუთის ისტორია 83 14-15

აზროვნა 83 16

- წინამხუთის მოყვანის ტექნოლოგია

ლევან დავითაშვილი: „თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად, ჩვენ ვაძლიერებთ ღვინის ლაბორატორიის შესაძლებლობებს“

რატორიული ანალიზების მაღალი სტანდარტის ჩატარების უზრუნველყოფის მიზნით, მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ ლაბორატორია აღიჭურვება უახლესი აპარატურით. ლაბორატორია შეძლებს სხვადასხვა ხარისხის იზოტოპის თანაფარდობის განსაზღვრას, რაც უზრუნველყოფს ღვინის წარმომავლობის დადგენას. ამ მონაცემთა ბაზის შექმნით, ქართული ღვინის კონტროლის კუთხით კიდევ ერთ მნიშვნელოვან ნაბიჯს გადავდგამთ და გავზრდით სანდოობას“, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

ალსანიშნავია, რომ შპს „ღვინის ლაბორატორია“ ქართული ღვინის პოპულარიზაციის საქმეში მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს. ლაბორატორიაში დანერგულია ხარისხისა და მაქსიმალურად დაცული, უნივერსალური მონაცემთა ბაზის (LIMS) სისტემები, რომელიც ითვალისწინებს ყველა დეტალს ნიმუშის მიღებიდან ანალიზის პასუხის გაცემამდე.

ლაბორატორია მუშაობს, როგორც ევროპული და საერთაშორისო კანონმდებლობით გათვალისწინებული და დაშვებული, ასევე ადგილობრივი, აპრობირებული და დოკუმენტურად აღწერილი მეთოდებით.

ლაბორატორიაში ყოველწლიურად ხდება კვლევის მეთოდების განახლება; დივერსიფიცირებული ბაზრების მოთხოვნების გათვალისწინებით მიმდინარეობს ღვინოების სხვადასხვა პარამეტრზე კვლევა.

2020 წლიდან, საინსპექციო და სახელმწიფო კონტროლის ფარგლებში, ღვინისა და ალკოჰოლური სასმელების იზოტოპური კვლევა ფალსიფიკაციის თავიდან აცილებისა და ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით განხორციელდება. შესაბამისად, ღვინის ლაბორატორია აღიჭურვება უახლესი აპარატურით და შესაძლებლობა ექნება აღნიშნული კვლევები ჩაატაროს.

მთავრობის სხდომაზე ღვინის ხარისხის კონტროლის მიზნით, ლაბორატორიის შესაძლებლობების გაძლიერების საკითხი განიხილეს.

„გაზრდილი ექსპორტის პირობებში გამოწვევად რჩება სანდოობის და ხარისხის კონტროლის საკითხები. თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად, ჩვენ ვაძლიერებთ ლაბორატორიის შესაძლებლობებს. მოგესვენებათ, ღვინის ლაბორატორია მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ღვინის კონტროლის ხარისხის სისტემაში, ის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რგოლია. ღვინის ლაბორატორიაში მუშაობს 150-ზე მეტი სპეციალისტი, რომლებიც უზრუნველყოფენ ღვინის ხარისხის კონტროლს და მისი უწყვეტ გაუმჯობესებას.“

ახალი ამბები

- აგროსაინვესტიციო ბიზნესფორუმი შიდა ქართლის რეგიონში
- საქართველოს რეგიონებში 18 ახალი პროექტი განხორციელდება
- კანადაში, გამოფენაზე Apimondia 2019 ქართულმა თაფლმა მაღალი შეფასება დაიმსახურა
- თბილისის გეოგრაფიული აღნიშვნების შესახებ საერთაშორისო კონფერენციას მასპინძლობს
- გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის აჭარისა და გურიის რეგიონულ სამმართველოს ახალი უფროსი ეყოლება
- საჩხერის მუნიციპალიტეტში, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის ეროვნული სააგენტოს იმერეთის რეგიონული სამსახურის თანამედროვე სტანდარტის ოფისი გაიხსნა
- ლევან დავითაშვილი: „სამელიორაციო ინფრასტრუქტურაზე 2020 წელს დავხარჯავთ 36 მილიონ ლარს“
- კომპანია „ჯორჯიან მანგანუმი“ საქმიანობის კვარტალური ანგარიში წარადგინა.
- დმანისში აგრარული კოლეჯი გაიხსნება
- კონფერენცია „კაკლოვანი კულტურები საქართველოში: წარმოების ეფექტიანობა და მარკეტინგი“ საქართველოში პირველად გაიმართა
- გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის ეროვნული სააგენტოს იმერეთის რეგიონული სამსახურის თანამედროვე სტანდარტის ოფისი გაიხსნა
- ლევან დავითაშვილი: „სამელიორაციო ინფრასტრუქტურაზე 2020 წელს დავხარჯავთ 36 მილიონ ლარს“
- კომპანია „ჯორჯიან მანგანუმი“ საქმიანობის კვარტალური ანგარიში წარადგინა.
- დმანისში აგრარული კოლეჯი გაიხსნება
- კონფერენცია „კაკლოვანი კულტურები საქართველოში: წარმოების ეფექტიანობა და მარკეტინგი“ საქართველოში პირველად გაიმართა
- გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის ეროვნული სააგენტოს იმერეთის რეგიონული სამსახურის თანამედროვე სტანდარტის ოფისი გაიხსნა

83 1-7

ობის სამინისტროში, სანიტარიული და ფიტოსანიტარიული მიმართულებებით ევროკომისიის ტექნიკური დახმარებისა და ინფორმაციის გაცვლის ინსტრუმენტის (TAIEX) ექსპერტთა მისიის შეხვედრა გაიმართა

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფელ კოკში, თანამედროვე სტანდარტებით აღჭურვილი თხილის საშრობ-სასაწყობო საწარმო ამოქმედდა

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისა და მცირე კომერციული მეურნეობების მხარდასაჭერად ახალი პროექტი იწყება

ბორჯომში სამუშაო შეხვედრაზე „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტი განიხილეს

აგროსაინვესტიციო ბიზნესფორუმი შიდა ქართლის რეგიონში

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინიციატივით, ქალაქ გორში, უფლისციხის ტერიტორიაზე შიდა ქართლის რეგიონის აგროსაინვესტიციო ბიზნესფორუმი გაიმართა. ფორუმში გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა და შიდა ქართლის რეგიონის გუბერნატორმა, გიორგი ხოჯევანიშვილმა გახსნეს.

- განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

როგორც შიდა ქართლის რეგიონის გუბერნატორმა, გიორგი ხოჯევანიშვილმა განაცხადა, აგროფორუმი შიდა ქართლში სოფლის მეურნეობის დარგების გაძლიერებასა და პოპულარიზაციას შეუწყობს ხელს და მოქმედ ფერმერებს სამომავლო საქმიანობაში დაეხმარება.

2013 წლიდან დღემდე, შიდა ქართლის რეგიონში, სახელმწიფო პროექტების განხორციელების შედეგად, მნიშვნელოვანი შედეგები უკვე სახეზეა.

- შეიქმნა 26 ახალი და გაფართოვდა/გადაიარაღდა 104 საწარმო;
- 1 973 ჰა ფართობზე გაშენდა ინტენსიური ბაღები;
- შეიქმნა 76 სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივი;
- წყალუმურნველყოფილმა ფართობებმა 30 400 ჰა შეადგინა.

რეგიონში არსებული აგროწარმოების პოტენციალის სრულად წარმოსაჩენად, ფორუმზე სასოფლო-სამეურნეო დარგის სპეციალისტებმა მეხილეობის და მრავალწლოვანი ბაღების გაშენების, სანერგე მეურნეობების განვითარების, მეფრინვე-

ლეობის, მეღვინეობისა და მეფუტკრეობის შესახებ პრეზენტაციები წარმოადგინეს.

ფორუმის მონაწილეებს სახელმწიფო აგროპროექტების, რეგიონის ტურისტული პოტენციალის, HORECA მიმართულების განვითარებისა და საინვესტიციო შესაძლებლობების შესახებ პრეზენტაციები წარუდგინეს სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების სააგენტოს, ტურიზმის ეროვნული სააგენტოს, აწარმოე საქართველოსა და სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებმა. ფორუმის ფარგლებში, გაიმართა B2B შეხვედრები და ადგილობრივი წარმოების პროდუქციის გამოფენა.

აგროსაინვესტიციო ბიზნესფორუმი წარმოადგენს საუკეთესო პლატფორმას სახელმწიფოსა და კერძო სექტორს შორის აქტიური კომუნიკაციისა და რეგიონში არსებული აგროწარმოების განვითარების შესაძლებლობების გაცნობის კუთხით.

ფორუმს ესწრებოდნენ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის პირველი მოადგილე გიორგი ხანიშვილი, მინისტრის მოადგილეები, ხატია წილოსანი და იური ნოზაძე, საქართველოს პარლამენტის, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, ადგილობრივი თვითმმართველობის, საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების, დარგობრივი ასოციაციების, სასტუმროების, სარესტორნო ქსელების წარმომადგენლები, აგროსასურსათო პროდუქციის მწარმოებლები და ფერმერები.

მიმდინარე წელს, პირველი აგროსაინვესტიციო ბიზნესფორუმი სამეგრელო - ზემო სავანეთის რეგიონში, ქალაქ ზუგდიდში გაიმართა.

ღონისძიება გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO), ავსტრიის განვითარების სააგენტოს (ADA) და აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მხარდაჭერით გაიმართა.

საქართველოს რეგიონებში 18 ახალი პროექტი განხორციელდება

პროექტები დაფინანსდება გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის (GEF) მცირე გრანტების პროგრამის მეშვეობით, რომელსაც გაეროს განვითარების პროგრამა (UNDP) საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან თანამშრომლობით ახორციელებს.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ აღნიშნული პროექტების განხორციელება მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს, როგორც საქართველოს გარემოსდაცვით, ასევე კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ საქმიანობაში.

„წარდგენილი პროექტებიდან საუკეთესოები შეირჩა; 18 გამარჯვებული დავაჯილდოვდა. საუკეთესო პროექტებს შორის იყო ქართული ხორბლის იშვიათი ჯიშების აღდგენა/კონსერვაცია, ნიადაგის ნაყოფიერების შენარჩუნება, ეკოტურისტული პროექტები, ენერჯო ეფექტური ტექნოლოგიების დემონსტრირება ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის ალპურ საძოვრებზე და სხვები. ვფიქრობ, ასეთი ინიციატივები და პროექტები არის ძალიან მნიშვნელოვანი. მაქვს მოლოდინი, რომ შედეგები საინტერესო იქნება“, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

როგორც გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) ხელმძღვანელმა საქართველოში ლუიზა ვინტონმა აღნიშნა, პროგრამაში ჩართული არიან ადგილობრივი მოსახლეობისა და არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენლები. პროგრამა ითვალისწინებს კლიმატის ცვლილებებთან და მწვანე ეკონომიკის საკითხებთან დაკავშირებული სირთულეების დაძლევის ეროვნულ დონეზე და გარემოსდაცვითი მიმართულებით ღონისძიებების გატარებას.

პროექტების ნუსხაშია კოლხური ხობის აღდგენა ვაშლოვანის დაცულ ტერიტორიებზე, იშვიათი მცენარეების კონსერვაცია კოლხეთის დაბლობზე, ურბანული ეზოების გამწვანება თბილისში და სხვა.

თვრამეტივე პროექტის საერთო ღირებულება 1.1 მილიონი აშშ დოლარია. აქედან, გარემოსდაცვითი ფონდის (GEF) მცირე გრანტების პროგრამის და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მიერ გათვალისწინებული დაფინანსება 500,000 აშშ დოლარს აღწევს, ხოლო მონაწილე ორგანიზაციების მიერ მოზიდული ფულადი და არამონეტარული თანადაფინანსება 600,000 აშშ დოლარია.

კანადაში, გამოფენაზე APIMONDIA 2019 ქართულმა თაფლმა მაღალი შეფასება დაიმსახურა

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ორგანიზებით, კანადაში, კვებეკის პროვინციის ქალაქ მონრეალში გამართულ უმსხვილეს საერთაშორისო გამოფენაზე Apimondia 2019 ქართული თაფლის მწარმოებლებს წელს პირველად მიეცათ შესაძლებლობა საკუთარი პროდუქცია წარმოედგინათ და 80-მდე ქვეყნის დელეგაციის წარმომადგენლებისა და ვიზიტორებისთვის გაეცნოთ.

წელს, კანადაში გამართულ 46-ე გამოფენის ძირითად თემად მეფუტკრეობის როლი სოფლის მეურნეობის განვითარებაში განისაზღვრა.

გამოფენა Apimondia 2019 მეფუტკრეობის დარგში უახლესი ტექნოლოგიების მიღწევებს ეძღვნება, სადაც მწარმოებლებს საშუალება ეძლევათ, სამეცნიერო მიმართულების ცოდნა და გამოცდილება გააზიარონ.

„დასავლეთ საქართველოს მეფუტკრეთა ალიანსის“, „ქართული ტრადიციული მეღვინეობის“, „ნენას“ და შპს „ფუტკარი“-ის მიერ წარმოდგენილმა თაფლის ნიმუშებმა დარგის სპეციალისტებისა და გამოფენის სტუმრების მაღალი შეფასება დაიმსახურეს.

გამოფენის ფარგლებში, მონრეალში მეფუტკრეობის საერთაშორისო კონგრესი და სიმპოზიუმი გაიმართა, რომელსაც საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე, ხატია წილოსანი დაესწრო.

სიმპოზიუმზე 7 თემატური ჯგუფი შეიქმნა; ეს ჯგუფებია: დაავადებასთან ბრძოლა; კლიმატის ცვლილებების შედეგად წარმოშობილი ახალი რეალობა; ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისი სიახლეები; სოფლის განვითარებაში მეფუტკრეობის როლი; მედიცინაში ფუტკრის და მისგან ნაწარმოები პროდუქტების მნიშვნელობა; ფუტკრის გენეტიკური გაუმჯობესება; პესტიციდების გავლენა ფუტკარზე.

„ქართული დელეგაციის წევრებს საშუალება ჰქონდათ, მსოფლიოს წამყვან სპეციალისტებთან ერთად ემსჯელათ იმ გამოწვევების შესახებ, რომელიც მსოფლიოში დარგის განვითარების მიმართულებით არსებობს. გამოფენაზე მკვლევარებმა ერთმანეთს გაუზიარეს სამეცნიერო მიმართულებით უახლესი მიღწევები, მათ შორის, თანამედროვე ტექნოლოგიების დაწერვის კუთხით. ჩვენთვის საამაყოა, რომ პირველად მოხდა ასეთი მასშტაბის გამოფენაზე ქართული პროდუქციის წარდგენა. მონაწილე კომპანიებს შესაძლებლობა მიეცათ მსოფლიოსთვის წარედგინათ უნიკალური თვისებების მქონე ქართული თაფლი და, ამავდროულად, მიეღოთ ინფორმაცია იმ სიახლეებზე, რომელთა დაწერვაც ხელს შეუწყობს ქართულ თაფლს ღირსეული ადგილი დაიკავოს მსოფლიო ბაზარზე“, - აღნიშნა ხატია წილოსანმა.

მონრეალში გამართულ ღონისძიებებს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე ხატია წილოსანი, კანადაში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი კონსტანტინე ქავთარაძე, ასევე, ქართული თაფლის მწარმოებელი კომპანიების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

თბილისი გეოგრაფიული აღნიშვნების შესახებ საერთაშორისო კონფერენციას მასპინძლობს

ღონისძიება საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის „საქპატენტი“ და გეოგრაფიული აღნიშვნების გლობალური ალიანსის Origin ორგანიზებით იმართება.

ღონისძიების მიზანია, ხელი შეუწყოს საქართველოში გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვის სისტემის პოპულარიზაციას, ამ კუთხით ქართველ მენარმეთა ცნობიერების ამაღლებას, უცხოელ პარტნიორებთან კომუნიკაციის დამყარებას და ადგილობრივი წარმოების პროდუქციის გაცნობას.

კონფერენცია გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა, ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის „საქპატენტი“ თავმჯდომარემ, გენადი ლებანიძემ და საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ ალექსანდრე ხვთისიაშვილმა გახსნეს.

როგორც გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა სიტყვით გამოსვლისას აღნიშნა, გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვა საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების სტრატეგიის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი და პრიორიტეტული მიმართულებაა.

„საქართველო, აგროსასურსათო პროდუქციის წარმოების საუკუნოვანი ტრადიციების მქონე ქვეყანაა. ახალი კანონმდებლობით და თანამედროვე მიდგომებით, რომლებიც გეოგრაფიული აღნიშვნების და ადგილწარმოშობის დასახელებების დაცვას უკავშირდება, ჩვენ უნდა შევძლოთ ამ ტრადიციების შენარჩუნება. ამასთან, მნიშვნელოვანია შევქმნათ კონტროლის ქმედითი მექანიზმებიც, რომლებიც მოგვცემს საშუალებას აღნიშნული პროდუქტების სანდოობა გაიზარდოს. უნდა აღინიშნოს, რომ ქართული პროდუქციის მარკეტინგული დამატებითი ღირებულება, მხოლოდ დაცული ადგილწარმოშობის დასახელებების სწორად მართვით და შენარჩუნებით შეგვიძლია“, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

როგორც ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის „საქპატენტი“ თავმჯდომარემ, გენადი ლებანიძემ განაცხადა, გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვა ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს. საქართველოსთვის გეოგრაფიული აღნიშვნების

დაცვა, საერთაშორისო დონეზე, ძალიან მნიშვნელოვანია. ამ კუთხით პროგრესი ნამდვილად არსებობს. საქართველო ღიადი ქვეყანაა რეგიონში, რომელიც ადგილწარმოშობის დასახელებებისა თუ გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვის კუთხით, არაერთ საერთაშორისო შეთანხმებას შეუერთდა.

საქართველოში, დღეის მდგომარეობით დაცულია 48 გეოგრაფიული აღნიშვნა და ადგილწარმოშობის დასახელება. მათ შორის, 20 - ღვინო (ატენი, ახაშენი, წინანდალი, გურჯაანი, კარდენახი, კახეთი, კოტეხი, ყვარელი, მანავი, მუკუზანი, ნაფარეული, ქინძმარაული, სვირი, თელიანი, ტიბანი, ტვიში, ვაზისუბანი, ხვანჭკარა, ხაშმის საფერავი, ბოლნისი), 8 - მინერალური წყალი (ბორჯომი, საირმე, ნაბეღლავი, მიტარბი, უნერა, სქური, ზვარე, ბოლნისი), 13 - ყველი (სვანური სულგუნი, კობი, იმერული ყველი, მესხური ჩეჩილი, დამბალხაჭო, თუშური გუდა, გუდა, მეგრული სულგუნი, ქართული ყველი, ტენილი, აჭარული ჩილეჩილი, ჩოგი), ასევე ჭაჭა, მანონი, ჩურჩხელა, ახალქალაქის კარტოფილი, ქუთაისის მწვანილი, ტყიბულის ჩაი, მაჭახელას თაფლი.

საქართველო, როგორც Origin-ის ასამბლეის მასპინძელი ქვეყანა, სამი დღის განმავლობაში, გეოგრაფიული აღნიშვნების მსოფლიო ცენტრად იქცა. საქართველოში იმყოფებიან ისეთი ცნობილი გეოგრაფიული აღნიშვნით დაცული პროდუქტების მწარმოებლები, როგორებიცაა: „ტეკილა“, „პროსეკო“, „ბავარიული ლუდი“, „ყველი პარმიჯანო რეჯანო“, „მოდენას ბალზამიკოს ძმარი“, „პარმას ლორი“ და სხვა.

საერთაშორისო კონფერენციის ფარგლებში, ქართული და უცხოური გეოგრაფიული აღნიშვნით დაცული პროდუქციის გამოფენა-დეგუსტაცია გაიმართა.

გეოგრაფიული აღნიშვნების შესახებ საერთაშორისო კონფერენციას ესწრებოდნენ ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის (WIPO), ევროკავშირის ინტელექტუალური საკუთრების ოფისის (EUIPO), გაერთიანებული ერების სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO), გაეროს ინდუსტრიული განვითარების ორგანიზაციის (UNIDO), სხვადასხვა ქვეყნის, მათ შორის შვეიცარიის ინტელექტუალური საკუთრების ცენტრის, იტალიის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქართველოს სამთავრობო და კერძო უწყებების წარმომადგენლები და სხვა დაინტერესებული პირები.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის აჭარისა და გურიის რეგიონულ სამმართველოს ახალი უფროსი ეყოლება

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის აჭარისა და გურიის რეგიონული სამმართველოს თანამშრომლებს ახალი ხელმძღვანელი თეიმურაზ გელდი-აშვილი წარუდგინა.

წარდგენას აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძე ესწრებოდა.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის საქმიანობის მნიშვნელობას გაუსვა ხაზი და აღნიშნა, რომ აჭარისა და გურიის რეგიონებში შედეგების მისაღწევად, უწყების ეფექტიან მუშაობას განსაკუთრებული როლი ენიჭება.

„ბოლო პერიოდში, გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის გააქტიურებული მუშაობა სახეზეა. ყოველდღიურად იზრდება უწყების წინაშე არსებული გამოწვევები და შესაბამისად, მისი გაძლიერება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. ჩვენ დავინყუთ ინფრასტრუქტურის განახლება და ტექნიკური შესაძლებლობების გაძლიერება; მიმდინარეობს თანამშრომელთა გადამზადება; განხორციელდა უწყების რებრენდინგი; დეპარტამენტის ეფექტიანი საქმიანობისთვის, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია თითოეული თანამშრომლის მაღალი პასუხისმგებლობა და მოტივაცია. აჭარისა და გურიის

რეგიონული სამმართველოს ახალი ხელმძღვანელი აქტიურად ითანამშრომლებს ადგილობრივ ხელისუფლებასთან. კოორდინირებული საქმიანობა ხელს შეუწყობს დადებითი შედეგების მიღწევას. მჯერა, რომ აღნიშნული სამმართველო და ზოგადად, გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი შეასრულებს ყველა იმ ამოცანას, რომელიც ახალი კანონმდებლობის შესრულების კუთხით არსებობს“, - აღნიშნა ლევან დავითაშვილმა.

აჭარის მთავრობის თავმჯდომარემ, თორნიკე რიჟვაძემ ადგილობრივი ხელისუფლებისა და გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის, კერძოდ კი, აჭარისა და გურიის რეგიონული სამმართველოს თანამშრომლობის მნიშვნელობაზე ისაუბრა და აღნიშნა, რომ უწყებას აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის შესაბამისი მხარდაჭერა ყოველთვის ექნება.

„რეგიონისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მიმართულებით მოქმედი ეფექტიანი სამსახურის არსებობა. იმისთვის რომ აღნიშნულ სფეროში დადებითი შედეგები გვქონდეს, აუცილებელია შესაბამისი რეაგირების და სამართლებრივი ღონისძიებების განხორციელება. ამ მიმართულებით, გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტთან ჩვენი თანამშრომლობა მომავალშიც გაგრძელდება“, - აღნიშნა თორნიკე რიჟვაძემ.

ლევან დავითაშვილი: „სამელიორაციო ინფრასტრუქტურაზე 2020 წელს დაახლოებით 36 მილიონ ლარს“

120 ათას ჰექტარზე მეტია. აღმოსავლეთ საქართველოში გასარწყავიანებული ფართობების რაოდენობა გავასამმაგეთ. რაც შეეხება დასავლეთ საქართველოს, დაახლოებით სამჯერ გაიზარდა დრენირებული ფართობების რიცხვიც. ამ მიმართულებით სახელმწიფო მუშაობას მომავალ წლებშიც გააგრძელებს“, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

როგორც მინისტრმა აღნიშნა, სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება ძალიან მნიშვნელოვანია სწორი სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის წარმოებისთვის.

„ჩვენ მოსახლეობას წყალს ვაძლევთ უფრო იაფად, ვიდრე რეალურად მისი ღირებულებაა. მოსახლეობის მხარდაჭერისთვის ეს მნიშვნელოვანი ფაქტორია და 2020 წლისთვის ვინარჩუნებთ საირიგაციო ინფრასტრუქტურის მომსახურების დაფინანსებას“, - აღნიშნა ლევან დავითაშვილმა.

„36 მილიონი ლარი იქნება ძალიან მნიშვნელოვანი დამატებითი თანხები საირიგაციო ინფრასტრუქტურის აღდგენის და რეაბილიტაციის სამუშაოებისათვის“, - განაცხადა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა მთავრობის სხდომაზე.

„2012 წლისთვის, საქართველოში გასარწყავიანებული ფართობი, დაახლოებით, 50 ათას ჰექტარამდე იყო, დღეისათვის კი,

საჩხერის მუნიციპალიტეტში, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის ეროვნული სააგენტოს იმერეთის რეგიონული სამსახურის თანამედროვე სტანდარტის ოფისი გაიხსნა

ახალი ოფისი ყველა საჭირო ინვენტარითა და ტექნიკური საშუალებით არის აღჭურვილი. შენობაში განთავსებულია სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფი სოფლის მეურნეობის ლაბორატორიაც, სადაც შესაბამისი კვლევები ჩატარდება.

კომუნიკაცია მოსახლეობასთან, ფერმერებთან, რათა რეგულაციების დანერგვა მაქსიმალურად უმტკივნეულო იყოს და სოფლის მეურნეობაში კონკურენტუნარიანობა გაიზარდოს“, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

ახალი ოფისი გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა, რეგიონული განვითარების საკითხებში პრემიერ-მინისტრის მრჩეველთან, სოზარ სუბართან და იმერეთის რეგიონში სახელმწიფო რწმუნებულთან, ზვიად შალამბერიძესთან ერთად გახსნა.

მინისტრმა, სტუმრებთან ერთად, სურსათის ეროვნული სააგენტოს სპეციალიზებული ტექნიკაც დაათვალიერა და საჩხერის რეგიონული სამსახურის თანამშრომლებს შეხვდა.

ლევან დავითაშვილმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ რეგიონებში შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა ხელს შეუწყობს არსებულ გამოწვევებთან გამკლავებას და მომხმარებლის ინტერესების და ჯანმრთელობის დაცვას.

აღსანიშნავია, რომ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის ეროვნული სააგენტო მთელი ქვეყნის მასშტაბით ახორციელებს სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლს, ცხოველების ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით ვაქცინაციას სხვადასხვა დაავადებაზე, სასოფლო-სამეურნეო კულტურების დაცვას მავნებლებისგან, საექსპორტო პროდუქციის სერტიფიცირებას.

„საჩხერის მოსახლეობას უკვე შეუძლია თანამედროვე სტანდარტების მომსახურებით ისარგებლოს. ჩვენ, ფაქტობრივად, ყველა რეგიონულ ცენტრში გვაქვს სურსათის ეროვნული სააგენტოს თანამედროვე სტანდარტის ოფისი. ახალი ინფრასტრუქტურის განვითარება მუნიციპალიტეტების დონეზე დავინყუთ, სადაც, სურსათის სამსახურთან ერთად, ჩვენი ლაბორატორიაცაა წარმოდგენილი. თანამედროვე ოფისების გახსნა ძალიან მნიშვნელოვანია იმისთვის, რომ ჩვენ ის გამოწვევები დავძლიოთ, რომელიც მცენარეთა და ცხოველთა დაავადებების ასევე, უვნებელი სურსათის კუთხით გვაქვს. გარდა ამისა, მნიშვნელოვანია მოსახლეობამდე ახალი რეგულაციების შესახებაც მივიტანოთ ინფორმაცია. ჩვენ გვექნება რეგულარული

საჩხერეში სურსათის ეროვნული სააგენტოს ახალი ოფისის გახსნას გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე იური ნოზაძე, სურსათის ეროვნული სააგენტოს უფროსი ზურაბ ჩეკურაშვილი, სამინისტროს სოფლის მეურნეობის ლაბორატორიის უფროსი ირაკლი გულედანი, საჩხერის მაჟორიტარი დეპუტატი პაატა კვიციანიძე და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

მიმდინარე წელს სურსათის ეროვნული სააგენტოს ახალი ოფისი უკვე გაიხსნა აბაშის მუნიციპალიტეტში. თანამედროვე სტანდარტების ოფისების გახსნა იგეგმება ფოთსა და მესტიაში.

ლევან დავითაშვილმა კომპანიის „ჯორჯიან მანგანუმი“ საქმიანობის კვარტალური ანგარიში მოისმინა და განხორციელდა სასაქონლო ადგილზე გაეცნო

ლევან დავითაშვილი:

„ერთ წლის წინ ჭიათურაში, ეკოლოგიური კუთხით, ძალიან მძიმე სიტუაცია იყო. ჩვენ შევხვდით მოსახლეობას, კომპანიის და საწარმოს წარმომადგენლებს და ვიმსჯელეთ არსებულ გამონაკვეთებსა და პრობლემებზე. კომპანიასთან ძალიან ბევრი შენიშვნა არსებობდა. მოვისმინეთ კომპანიის საქმიანობის კვარტალური ანგარიში. სპეციალისტებთან ერთად, ადგილზე გავეცანით განხორციელებულ სამუშაოებს და ვხედავთ, რომ გარკვეული მიმართულებებით მდგომარეობა გამოსწორებულია. ჩვენ გვაქვს ამბიცია, რომ მოკლე პერიოდში, ძირითადი პრობლემური საკითხები დღის წესრიგიდან მოვხსნათ“.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი ლევან დავითაშვილი, ეკონომიკის მინისტრის მოადგილე ნიკოლოზ ალავიძე, რეგიონულ საკითხებში პრემიერის მრჩეველი სოზარ სუბარი და იმერეთის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული ზვიად შალამბერიძე ჭიათურაში, კომპანია „ჯორჯიან მანგანუმი“ ხელმძღვანელ პირებს შეხვდნენ, კომპანიის საქმიანობის კვარტალური ანგარიში მოისმინეს და განხორციელებულ სამუშაოებს ადგილზე გაეცნენ.

დედ გასაკეთებელია - გასაგრძელებელია რეკულტივაციის სამუშაოები, კომპანიას აქვს აღებული ვალდებულება, რომ ჯამში რამდენიმე ასეული ჰექტრის რეკულტივაციას მოახდენს“, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

როგორც მინისტრმა აღნიშნა, წყლის დაბინძურების მიმართულებით კომპანიას გარკვეული სამუშაოები აქვს ჩასატარებელი.

„ვფიქრობ, ერთი წლის განმავლობაში ჩვენ მნიშვნელოვანი გარდატეხა გვექნება ჭიათურაში ეკოლოგიური მდგომარეობის კუთხით. ეს არის ათეულობით წლების განმავლობაში დაგროვილი პრობლემები. ბოლო 2 წლის განმავლობაში კი, მნიშვნელოვანი შედეგები მივიღეთ. თუმცა, სამინისტრო არის პრინციპული, რომ ეკო-

ლოგიური საკითხები სწრაფად გადაწყდეს ისეთი მეთოდებით, რომლებიც გარემოს მიმართ თანამედროვე სტანდარტებს ითვალისწინებს“, - აღნიშნა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა.

კომპანიამ „ჯორჯიან მანგანუმი“ 2019 წელს, ჭიათურაში, ე.წ. ნოფის ტერიტორიაზე, 1.5 ჰა ფართობზე, მოაწყო ახალი სპეციალური მიმღები სარკინიგზო ტერმინალი, სადაც განხორციელდება ე.წ. კოოპერატორების წარმოებული კონცენტრატის მიღება და ზესტაფონის ფეროშენადნობ ქარხანაში ტრანსპორტირება, რაც მნიშვნელოვნად განტვირთავს ჭიათურა - ზესტაფონის საავტომობილო გზას. აღნიშნული ტერმინალის მოწყობამდე, კონცენტრატის ტრანსპორტირება საავტომობილო გზის გამოყენებით ხდებოდა და ქალაქის გზებზე მოძრაობის შეფერხებას იწვევდა.

როგორც „ჯორჯიან მანგანუმი“ საოპერაციო დირექტორმა, მერაბ კიმიანაძემ განაცხადა, სარკინიგზო ჩიხებისა და ხიდების მოწყობის შედეგად, მადნითა და კონცენტრატით დატვირთული მძიმე მანქანები ქალაქში აღარ იმოძრაავს.

„გარემოსდაცვითი პოლიტიკის ფარგლებში ნაკისრი ვალდებულებების შესაბამისად, კომპანია მადნის გატანას შემოვლითი გზით, სარკინიგზო ხაზით უზრუნველყოფს,

რაც ქალაქის საავტომობილო გზას მნიშვნელოვნად განტვირთავს. პირველი ოქტომბრიდან, ექსპლუატაციაში შევიდა ახალი გამამდიდრებელი ფაბრიკა, რომელიც სამთო მოპოვების კუთხით, გარემოზე ზემოქმედების შემცირებას შეუწყობს ხელს“, - აღნიშნა მერაბ კიმიანაძემ.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ერთად, კომპანია „ჯორჯიან მანგანუმი“ მხარდაჭერით შექმნილი ქალაქის დასუფთავების უზრუნველყოფისთვის შექმნილი სპეცტექნიკა (გზის სარეცხი 8 სპეცმანქანა, „კურხერის“ ფირმის ტექნიკა და რთულად მისადგომი ტერიტორიებისთვის განკუთვნილი მობილური მანქანა) დაათვალიერა. სპეცტექნიკა ჭიათურასა და ზესტაფონში გადანაწილდება.

აღსანიშნავია, რომ გარემოსდაცვითი პოლიტიკის ფარგლებში ნაკისრი ვალდებულების ფარგლებში, კომპანიამ დაიწყო კარიერული წესით დამუშავებულ მინის ფართობზე ჯერ ტექნიკური, ხოლო შემდგომ, ბიოლოგიურ რეკულტივაციის სამუშაოების განხორციელება. მიმდინარე წელს, უკვე რეკულტივირებულია 15 ჰექტარი ტერიტორია. ამ ეტაპისთვის, სამუშაოები მიმდინარეობს სოფელ მღვიმევში ე.წ. ჩაიების ტერიტორიაზე და ზედა რგანში, „კავთელაძეები 2“-ის კარიერზე, საერთო ჯამში 9 ჰა ფართობ ტერიტორიაზე.

გარემოს დაბინძურების შემცირების მიზნით, კომპანიამ ჭიათურის მუნიციპალიტეტში, 6 ლოკაციაზე სატვირთო ავტომანქანების სპეციალური ავტოსამრეცხაო მოწყობა, რაც გზის ასფალტირებული საფარის დაბინძურებას მნიშვნელოვნად შეამცირებს. სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის ფარგლებში მომუშავე ყველა სახის მძიმე ტექნიკა, გზის ასფალტირებულ ნაწილზე მხოლოდ გარეცხვის შემდეგ მოხვდება.

მუნიციპალიტეტში ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით, ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნის ტერიტორიაზე, კომპანიამ დაიწყო 2 კილომეტრიანი ქარსაკავი ზოლის აღდგენა. მიმდინარე წლის მარტში, დაირგო 1500-მდე ალვის ხისა და კვიპაროსის ნერგი. ათეული წლების განმავლობაში განადგურებული ქარსაფარი ზოლის აღდგენისთვის, „ჯორჯიან მანგანუმი“ ჯამში, 2500 ნერგის დარგვას გეგმავს.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი, ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ერთად, კომპანია „ჯორჯიან მანგანუმი“ ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნის ტერიტორიაზე ზესტაფონის ახალი ეკოლოგიური პოლიტიკის პრევენტაციას დაესწრო.

ჭიათურაში, კომპანიის „ჯორჯიან მანგანუმი“ განხორციელებულ სამუშაოებს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილე ნიკოლოზ ალავიძე, რეგიონულ საკითხებში პრემიერის მრჩეველი სოზარ სუბარი და იმერეთის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული ზვიად შალამბერიძე გაეცნენ.

დმანისში აგროსული კოლეჯი გაიხსნება

დმანისში, სოფელ სარკინეთში ქართულ-შვეიცარიული აგროსული პროფესიული სასწავლებელი „ქართულ-შვეიცარიული აგროსული სკოლა კავკასია“ უახლოეს მომავალში დაიწყებს ფუნქციონირებას.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა მიმდინარე სამუშაოები ადგილზე დაათვალიერა. შვეიცარიული სტანდარტის კოლეჯი სპეციალისტებს მეცხოველეობის, რძისა და ყველის გადამამუშავების მიმართულებით მოამზადებს. თეორიულ სწავლებასთან ერთად, გათვალისწინებულია პრაქტიკუ-

ლი გამოცდილების მიღებაც, რისთვისაც კოლეჯის ტერიტორიაზე აშენდება მეცხოველეობის ფერმა და შვეიცარიული სტანდარტის ყველის ქარხანა.

„პროფესიული სასწავლებლების განვითარება ჩვენი მთავრობის პრიორიტეტია. ყველაზე თვალშისაცემი დეფიციტი მესაქონლეობა-მეცხოველეობასა და რძის პროდუქტების წარმოებაში თანამედროვე ტექნოლოგიების ცოდნის მიმართულებით გვაქვს. კვალიფიკაციის ამაღლება, პროფესიული კადრების მომზადება დარგის განვითარებისთვის უმნიშვნელოვანესია. განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ ახალი კოლეჯის პარტნიორია შვეიცარიაში ყველაზე ძველი აგროსული სასწავლებელი „პლანტაჰოფი“, რომელსაც 200 წლიანი გამოცდილება აქვს. კოლეჯი არამხოლოდ დმანისის მუნიციპალიტეტსა და ქვემო ქართლისთვის, არამედ მთელი ქვეყნისთვის და სამხრეთ კავკასიის რეგიონისთვის მნიშვნელოვანი სასწავლებელი იქნება“, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

კოლეჯის დამფუძნებელმა, მიხეილ სვიმონიშვილმა განაცხადა, სწორედ ამ ისტორიის გათვალისწინებით და პროფესიული განათლების სფეროში უმაღლესი სტანდარტების დამკვიდრების მიზნით, პროექტის მთავარი პარტნიორი შვეიცარიაში ყველაზე წარმატებული აგროსული სკოლა „პლანტაჰოფი“. სკოლა „პლანტაჰოფი“ უზრუნველყოფს სასწავლო პროგრამების შედგენას, მასალების შერჩევას, სასწავლო პრაქტიკის დაგეგმვასა და მასწავლებლების გადამზადებას.

პროფესიული სასწავლებლის შექმნის პროექტი ხორციელდება კერძო ფინანსური ინიციატივით და შვეიცარიული ფონდის Swiss South Caucasus Foundation (SSFC) ფინანსური მხარდაჭერით. აღნიშნული ფონდი 20 წელია მეცნიერებისა და განათლების სფეროში მოღვაწეობს. პროექტის მხარდაჭერები ასევე არიან საქართველოში შვეიცარიის საელჩო და შვეიცარიის განვითარების ფონდი. კოლეჯი აქტიურად თანამშრომლობს საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროსა და საქართველოს ფერმერთა ასოციაციასთან.

აღსანიშნავია, რომ მეცხრამეტე საუკუნეში, ქვემო ქართლში ყველის 33 შვეიცარიული საწარმო, ასევე შვეიცარიული სკოლა ფუნქციონირებდა. როგორც ახალი

კონფერენცია „კაკლოვანი კულტურები საქართველოში: წარმოების ეფექტიანობა და მარკეტინგი“ საქართველოში პირველად გაიმართა

კონფერენცია „კაკლოვანი კულტურები საქართველოში: წარმოების ეფექტიანობა და მარკეტინგი“ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა გახსნა.

კონფერენციას კაკლოვანი კულტურის 150-მდე მწარმოებელი, დარგის სპეციალისტები, ექსპერტები და ასოციაციების წარმო-

მადგენლები ესწრებოდნენ.

„კაკლოვანი კულტურების განვითარება ჩვენი სოფლის მეურნეობის ერთ-ერთი მთავარი სტრატეგიული მიმართულებაა. საქართველო მეთხილეობის ტრადიციით გამორჩეული ქვეყანაა; აგროსული პროდუქციის ექსპორტში თხილს მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს. თუმცა, სახელმწიფოს ხელშეწყობით, დღეს უკვე სხვა კაკლოვანი კულტურებიც - ნუში, კაკალი, ფსტა და სხვა, ინტენსიურად ვითარდება“, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

როგორც მინისტრმა აღნიშნა, სახელმწიფო პროგრამის „დანერგე მომავლი“ ფარგლებში, დაახლოებით, 5 ათას ჰექტრამდე კაკლოვანი კულტურების ახალი ბაღია გაშენებული.

„ბოლო წლებში გავზარდეთ ბიუჯეტი საგრანტო დაფინანსების კუთხით; 2020 წლისთვისაც ვინარჩუნებთ მნიშვნელოვან დაფინანსებას, ეს არის დაახლოებით 13 მილიონი ლარი. დარგის განვითარება საშუალებას მოგვცემს, არა თუ ჩავანაცვლოთ იმპორტი, არამედ საქართველო ნეთ-ექსპორტიორი ქვეყანა გახდეს. დარწმუნებული ვარ, კაკლოვანი კულტურები შეუძლია ექსპორტში დიდი წვლილი შეიტანოს და მნიშვნელოვანი დამატებითი ღირებულება შექმნას სოფლად ჩვენი მოსახლეობისათვის“, - განაცხადა მინისტრმა.

კონფერენციაზე, რომელიც სასტუმროში „რადისონ ბლუ ივერია“ გაიმართა, ევროპისა და აშშ-ის წამყვანმა ექსპერტებმა მონაწილეებს საკუთარი ცოდნა გაუზიარეს

და ხაზი გაუსვეს საქართველოში არსებულ ნუშის, კაკლის, ფსტის და თხილის წარმოებისათვის იდეალურ კლიმატურ პირობებს. როგორც ექსპერტებმა აღნიშნეს, მიუხედავად იმისა, რომ თხილის წარმოება საქართველოში კარგად არის განვითარებული და საქართველო თხილის ერთ-ერთი მსხვილი ექსპორტიორია, ქვეყანაში კაკლის, ფსტის და ნუშის იმპორტი კვლავ ხორციელდება, შესაბამისად, დარგის მხარდაჭერა მნიშვნელოვანია.

კონფერენცია, რომელიც წელს პირველად ჩატარდა ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკისა (EBRD) და გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO) რეგიონული პროექტების ფარგლებში, ევროკავშირის მხარდაჭერით იმართება.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში, სანიტარიული და ფიტოსანიტარიული მიმართულებებით ევროკავშირის ტექნიკური დახმარებისა და ინფორმაციის გაცვლის ინსტრუმენტის (TAIEX) ექსპერტთა მისიის შეხვედრა გაიმართა

როგორც შეხვედრაზე გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ, ხატია წილოსანმა აღნიშნა, მისია ითვალისწინებს საქართველო-ევროკავშირის შორის ასოციაციების ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებებით გათვალისწინებული საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის სამართლებრივ აქტებთან დაახლოების საკითხებში უცხოელი ექსპერტების მხარდაჭერას.

ქართველი სპეციალისტებს უცხოელი ექსპერტები კონსულტაციებს გაუწევნენ კონკრეტული სახეობის ცხოველთა დაავადებების, იდენტიფიკაციისა და რეგისტრაციის სისტემის დანერგვისა და კვების უსაფრთხოების მიმართულებებით.

ექსპერტთა მისია საქართველოში, შესაბამის სამსახურებთან შეხვედრებს 4 ოქტომბრის ჩათვლით გამართავს.

შეხვედრას ლიტვაში, კვებისა და ვეტერინარული მომსახურების დარგში, საგანგებო სიტუაციებზე პასუხისმგებლობის განყოფილების ხელმძღვანელი მარიუს მასიუსისი, ლატვიაში, ვეტერინარული მეტეა-

ლურეობის განყოფილების დირექტორის მოადგილე ედვინს ოლსევსკისი, ექსპერტი კვების ჰიგიენის სფეროში ნიდერლანდებიდან, რონ დვინგერი, სურსათის ეროვნული სააგენტოს ხელმძღვანელი ზურაბ ჩეკურაშვილი და სამინისტროს სისტემაში შემავალი შესაბამისი უწყებების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფელ კოკში, თანამედროვე სტანდარტებით აღჭურვილი თხილის საშრობ-სასაწყობო საწარმო აშენდა

საწარმოს თხილის საშრობის წარმადობა 1 000 ტონას, ხოლო შესანახი მეურნეობის - 500 ტონას შეადგენს.

საწარმოში მუდმივად 17 ადგილობრივი მცხოვრებია დასაქმებული. თხილის საშრობ-სასაწყობო ახალი საწარმო სამეგრელოს რეგიონში, ყოველწლიურად, დაახლოებით 300 ფერმერს მოემსახურება.

იგეგმება წარმოებული პროდუქციის ექსპორტზე გატანაც.

რეგიონში თხილის გამრჩევი, საშრობი და სასაწყობო (HDS) საწარმოს არსებობა მნიშვნელოვანია თხილის ხარისხის შესანარჩუნებლად. აღნიშნული სერვისი თხილის მცირე მწარმოებლებს საშუალებას

აძლევს შეინარჩუნონ მაღალი ხარისხისა და შესაბამისად, მაღალი ღირებულების მოსავალი.

„სოფელ კოკში გახსნილი ახალი საწარმო სახელმწიფოს, დონორ ორგანიზაციებს და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის წარმატებული მაგალითია. სამინისტრო კვლავ გააგრძელებს ფერმერებისა და მწარმოებლების მხარდაჭერას. გაგრძელდება ყველა ის პროექტი, რომელიც გადამამუშავებელი წარმოების განვითარებას ემსახურება“, - განაცხადა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის პირველმა მოადგილემ, გიორგი ხანიშვილმა.

ახალი საწარმო გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების სააგენტოს, AgriGeorgia/Ferrero-სა და აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) „საქართველოს თხილის სექტორის განვითარების პროექტის“ (G-HIP) მხარდაჭერით შეიქმნა.

ჯამური ინვესტიცია შეადგენს 770 000 ლარს, საიდანაც 285 000 ლარი სახელმწიფო გრანტია, ხოლო დანარჩენი თანხა დონორებისა და ბენეფიციარის წილია.

საწარმო გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის პირველ მოადგილესთან, გიორგი ხანიშვილთან ერთად, აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) მისიის დირექტორმა, პიტერ ვიბლერმა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებულმა, ალექსანდრე მოწერელიამ დაათვალიერეს.

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისა და მცირე კომერციული მეურნეობების მხარდასაჭერად ახალი პროექტი იწყება

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისა და მცირე კომერციული მეურნეობების მხარდასაჭერად, ევროკავშირი და საფრანგეთის განვითარების სააგენტო (AFD) ახალ პროექტს იწყებს.

პროექტის „ფინანსური და საექსტენციო და კოოპერაციული ხელშეწყობა საქართველოს ფერმერებისთვის“ დაწყებისადმი მიძღვნილი კონფერენცია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის პირველმა მოადგილემ, გიორგი ხანიშვილმა, საქართველოში ევრო-

კავშირის წარმომადგენლობის სოფლის მეურნეობის, მეთევზეობის და სურსათის უვნებლობის პროგრამის მენეჯერმა, ჟორჯ დეუმ და საფრანგეთის განვითარების სააგენტოს (AFD) სამხრეთ კავკასიის რეგიონალური ოფისის ხელმძღვანელმა, გაელ ასაიაგიმ გახსნეს.

პროექტი „ფინანსური და საექსტენციო და კოოპერაციული ხელშეწყობა საქართველოს ფერმერებისთვის“ (FinExCoop საქართველო) 4 წლიანია და მისი ბიუჯეტი 4 მლნ ევროა. პროექტი მიზნად ისახავს მცირე კომერციული მეურნეობებისა და კოოპერატივებისთვის სასოფლო-სამეურნეო დაფინანსებაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებას.

„ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული ახალი პროექტი ხელს შეუწყობს მწარმოების განვითარებას, ახალი სამუშაო ადგილების შექმნასა და ახალი საექსპორტო პროდუქციის მოცულობის ზრდას.

ახალი პროექტის მნიშვნელობას ზრდის ის ფაქტი, რომ ჩვენ ვდგავართ პროდუქციის ხარისხთან და რაოდენობასთან დაკავშირებული გამოწვევების წინაშე. საქართველოს მთავრობის ძალისხმევით გახსნილია 2 მილიარდნახევარ ადამიანზე ორიენტირებული ბაზარი, სადაც ჩვენ შევძევართ საბაჟო ბარიერების გარეშე. ამიტომ, უმნიშვნელოვანესია ქვეყნის შიგნით ვაწარმოოთ პროდუქცია, რომელიც დააკმაყოფილებს საერთაშორისო ბაზრის მოთხოვნებს. ეს პროექტი იქნება ამ მიმართულებით გადადგმული კიდევ ერთი ნაბიჯი. აღსანიშნავია, რომ 2020 წლიდან, ბიუჯეტის ნაწილში საქართველოს მთავრობა აგრძელებს პროგრამების დაფინანსებას; რიგ შემთხვევაში დაფინანსების მოცულობა იზრდება. ფერმერებს საშუალება აქვთ ჩაერთონ როგორც სახელმწიფოს, ასევე დონორი ორგანიზაციების მიერ მხარდაჭერილ პროგრამებში, რაც ხელს შეუწყობს საშუალო და მცირე ფერმერული მეურნეობების განვითარებას“, - აღნიშნა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის პირველმა მოადგილემ, გიორგი ხანიშვილმა.

როგორც საქართველოში ევროკავშირის წარმომადგენლობის სოფლის მეურნეობის, მეთევზეობის და სურსათის უვნებლობის პროგრამის მენეჯერმა, ჟორჯ დეუმ აღნიშნა, ახალი პროექტი მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს ევროკავშირის მიერ საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების მხარდაჭერის მიმდინარე პროცესში.

პროექტი ხელს შეუწყობს მცირე და საშუალო ფერმერულ მეურნეობებს, უკეთ გამოიყენონ ახალი ბაზრების, მათ შორის ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცით შექმნილი შესაძლებლობები.

პროექტი დაფინანსებულია ევროკავშირის სამეზობლო პროგრამის სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარებისთვის (Enpard) ფარგლებში და L Agence Francaise de Developpment (AFd) მიერ და მას განახორციელებს ფრანკფურტის ფინანსებისა და მენეჯმენტის სკოლა მერსი ქორფსთან, სოფლის განვითარება მომავალი საქართველოსთვის (RDFG) და CHambre dAgriculture du Loiret ერთად.

ბორჯომში სამუშაო შეხვედრაზე „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტი განიხილეს

შეხვედრა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ, ნინო თანდილაშვილმა და საქართველოს პარლამენტის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომიტეტის თავმჯდომარემ, კახა კუჭავამ გახსნეს.

ნინო თანდილაშვილმა „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ კანონპროექტის მნიშვნელობაზე, სამრეწველო საქმიანობებისათვის ინტეგრირებული ნებართვის გაცემის

ნესზე და კონტროლის მექანიზმებზე ისაუბრა. მინისტრის მოადგილემ დონორ ორგანიზაციებს კანონპროექტის შემუშავებაში განეული მხარდაჭერისათვის მადლობა გადაუხადა.

კახა კუჭავას განცხადებით, კანონპროექტი მიზნად ისახავს სამრეწველო საქმიანობის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში, წყალში და მიწაში ემისიების პრევენციას, შემცირებასა და კონტროლს.

შეხვედრა გაეროს განვითარების პროგ-

რამისა (UNDP) და შვედეთის მთავრობის მხარდაჭერით გაიმართა. შეხვედრაში საქართველოს პარლამენტის, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, ბიზნესმომხდომების და სხვა შესაბამისი უწყებების წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ.

შეხვედრები მოსახლეობასთან

ბაღდათის მუნიციპალიტეტი

მშვილდაძე სამთავრობო პროგრამის ფარგლებში ბაღდათის მოსახლეობას შეხვდნენ.

ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ადგილობრივებისგან მათი საჭიროებების და პრობლემების შესახებ ინფორმაცია პირადად მოისმინეს და შეკითხვებს უპასუხეს.

ბაღდათის მოსახლეობამ საშუაშე მერქნის მოპოვების გამარტივების, სასმელი წყლის მიწოდების, სოციალური დახმარებების და ქალაქის შიდა საუბნო გზების რეაბილიტაციის შესახებ ისაუბრეს და მიიღეს დაპირება, რომ ყველა პრობლემა ეტაპობრივად, მოქალაქეების ინტერესების გათვალისწინებით მოგვარდება.

შეხვედრაზე გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ, სოლომონ პავლიაშვილმა ადგილობრივებს ის პროგრამები გააცნო, რომელსაც სამინისტრო სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ახორციელებს.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე სოლომონ პავლიაშვილი, იმერეთში სახელმწიფო რწმუნებული ზვიად შალამბერიძე, მოადგილე ლევან კიკნაველიძე, საქართველოს ბაღდათი-ხარაგაულის მაჟორიტარი დეპუტატი კობა ლურსმანაშვილი, ბაღდათის მუნიციპალიტეტის მერი არჩილ გოგსაძე და საკრებულოს თავმჯდომარე შალვა

ხაშურის მუნიციპალიტეტი, სოფლები: ბეკამი, ცოცხნარა, ბჰნისი და აძვი

ხაშურის მუნიციპალიტეტის სოფლების ბეკამის, ცოცხნარას, ბჰნისისა და აძვის მოსახლეობას გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე სოლომონ პავლიაშვილი, შიდა ქართლის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული გიორგი ხოჯევანიშვილი, საქართველოს პარლამენტის წევრები და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები შეხვდნენ.

რეალური ხელშეხებით შედეგები უკვე არსებობს. მნიშვნელოვანია, რომ კიდევ უფრო მეტი მოქალაქე ჩაერთოს აღნიშნულ პროექტებში და მიიღოს ის სარგებელი, რასაც სახელმწიფო სთავაზობს. ჩვენი მიზანია, ფერმერებმა გააფართოონ წარმოება, შექმნან სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივები და გაზარდონ შემოსავლები, - განაცხადა სოლომონ პავლიაშვილმა.

შეხვედრაზე აღინიშნა, რომ პროექტების დაგეგმვისა და გადართვების მიღების პროცესში მოქალაქეების ჩართულობა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია.

ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა, ხაშურის მუნიციპალიტეტში განხორციელებულ და დაგეგმილ პროექტებზე ისაუბრეს. როგორც შიდა ქართლის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებულმა, გიორგი ხოჯევანიშვილმა აღნიშნა, მოსახლეობის ძირითადი საჭიროებები მაქსიმალურად იქნება ასახული მომავალი წლის ბიუჯეტში და მათი მოგვარება ეტაპობრივად განხორციელდება.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ მოსახლეობას დეტალურად გააცნო ყველა ის პროექტი, რომელსაც სამინისტრო ახორციელებს.

„სახელმწიფო პროექტების ფარგლებში,

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი, სოფლები: ზემო მაჩხაანი, გამარჯვება და ხორნაბუჯი

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე ხატია წილოსანი დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფლების ზემო მაჩხაანის, გამარჯვებისა და ხორნაბუჯის მოსახლეობას შეხვდა და სოფლებში არსებულ პრობლემებსა და საჭიროებებს ადგილზე გაეცნო.

ხატია წილოსანი ადგილობრივ მოსახლეობას სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების, ასევე გარემოს დაცვის კუთხით განხორციელებულ, მიმდინარე და დაგეგმილ პროექტებზე მიაწოდა ინფორმაცია.

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში სოფლის მეურნეობის წამყვანი დარგები მევენახეობა, მეცხოველეობა და მარცვლოვანი კულტურების წარმოებაა, შესაბამისად, მოსახლეობის შეკითხვები სწორედ აღნიშნული დარგების განვითარების ხელშეწყობას უკავშირდებოდა. ამასთან, ადგილობრივებმა ძირითად საჭიროებად სასმელი წყლის, ქარსაფარი ზოლების,

სასოფლო-სამეურნეო მიწების გასარწყავიანების, შიდა გზებისა და სხვა ინფრასტრუქტურული პრობლემების მოგვარება დაასახელეს.

როგორც ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა აღნიშნეს, მსგავსი შეხვედრების მიზანია მოსახლეობის პრობლემების ადგილზე გაცნობა, რათა ყველა მუნიციპალიტეტის ძირითადი საჭიროები მომავალი წლის ბიუჯეტში აისახოს. ადგილობრივების მიერ დასახელებული პრობლემები ხელისუფლების ყურადღების მიღმა არ დარჩება და ყველა მათგანის მოგვარება ეტაპობრივად მოხდება.

მუნიციპალიტეტის სოფლების მოსახლეობასთან შეხვედრებს დედოფლისწყაროს მაჟორიტარი დეპუტატი ირაკლი შიოლაშვილი, კახეთის მხარის გუბერნატორის მოადგილე გივი მეტრეველი და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი

ღია დიალოგის რეჟიმში, ოზურგეთის მოსახლეობას გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე იური ნოზაძე და გურიის მხარის რწმუნებული ზურაბ ნასარაია შეხვდნენ. ხელისუფლების წარმომადგენლებმა პრობლემების გადაჭრის გზებზე მოსახლეობასთან ერთად იმსჯელეს.

ადგილობრივებს ინფორმაცია დაგეგმილ ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე, მუნიციპალურ და სოფლის მეურნეობის პროგრამებზე მიაწოდეს.

„ამგვარი შეხვედრების ფორმატი მოსახლეობას საშუალებას აძლევს ხელისუფლების წარმომადგენლებთან იმ

საკითხებზე ისაუბროს, რომლის მოგვარებაც პირველი რიგის აუცილებლობაა. მოსახლეობისგან მიღებული ინფორმაცია გათვალისწინებული იქნება ბიუჯეტის და სახელმწიფო პროექტების დაგეგმვის პროცესის დროს“, - განაცხადა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ, იური ნოზაძემ.

მოსახლეობისთვის პრიორიტეტული სკვერის, წყალმომარაგების, კანალიზაციის სისტემის მოწყობის და შიდა საუბნო გზების მოწესრიგების საკითხია. აღინიშნა, რომ რამდენიმე საკითხის მოგვარება ეტაპობრივად მოხდება, დამუშავდება და სამოქმედო გეგმაში აისახება.

შეხვედრები მოსახლეობასთან

თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი, სოფლები: წინწყარო, ქოსალარი და ხაიში

ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფლების წინწყაროს, ქოსალარისა და ხაიშის მოსახლეობასთან შეხვედრები გამართეს და სოფლებში არსებულ საჭიროებებსა და გამოწვევებს ადგილზე გაეცნენ.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ, სოლომონ პავლიაშვილმა ადგილობრივებს სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით შემუშავებულ სახელმწიფო პროექტებზე მიანოდა ინფორმაცია.

მინისტრის მოადგილემ დეტალურად ისაუბრა აღნიშნული პროექტების ფარგლებში მიღწეულ შედეგებზე და იმ სარგებელებზე, რომლის მიღებაც პროექტების ბენეფიციარებს შეუძლიათ.

სოფლებში გამართულ შეხვედრებზე, მოსახლეობის ერთ-ერთ მთავარ საჭიროებად და პრიორიტეტად, სასმელი წყლის სისტემის და შიდა გზების მოწესრიგება დასახელდა. როგორც ქვემო ქართლის რეგიონში სახელმწიფო რწმუნებულმა, შოთა რეხვიაშვილმა მოსახლეობას განუცხადა, აღნიშნული მიმართულებით სამუშაოები 2020 წლის განმავლობაში განხორციელდება.

შეხვედრებზე ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა მუნიციპალიტეტში მიმდინარე და დაგეგმილ ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე ისაუბრეს და არსებული გამოწვევების დაძლევის გზებზე მოსახლეობასთან ერთად იმსჯელეს.

2019 წელს, თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტში განხორციელდება 8 000 000 - მდე ღირებულების 128 ინფრასტრუქტურული პროექტი, რომლის ფარგლებში მოწესრიგდება საგზაო ინფრასტრუქტურა, აშენდება ამბულატორიები, განხორციელდება სკოლებისა და საბავშვო ბაღების რეაბილიტაცია, სოფლის მხარდაჭერის პროექტები და სტიქიის პრევენციის მიზნით დაგეგმილი სხვა მნიშვნელოვანი სამუშაოები.

თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფლების წინწყაროს, ქოსალარისა და ხაიშის მოსახლეობასთან გამართულ შეხვედრებს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილე გიორგი წონჯოლაური, ფინანსთა მინისტრის მოადგილე მიხეილ დუნდუა, საქართველოს პარლამენტის მაჟორიტარი დეპუტატი გოდერძი ჩანქელიანი და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

ადიგანის მუნიციპალიტეტი, სოფლები: ლალოვანი, უდა, ფხერო და ვარხანი

ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები ადიგანის მუნიციპალიტეტის სოფლების ლალოვანის, უდას, ფხეროსა და ვარხანის მოსახლეობას შეხვდნენ და სოფლებში არსებულ საჭიროებებზე ინფორმაცია მიიღეს.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ, სოლომონ პავლიაშვილმა ადგილობრივ მოსახლეობას სოფლის მეურნეობის განვითარების მხარდაჭერა იმ პროგრამებსა და პროექტებზე მიანოდა ინფორმაცია, რომლებსაც გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ახორციელებს. მინისტრის მოადგილემ პროექტებით მიღწეულ შედეგებზეც ისაუბრა და არსებული პრობლემების გადაჭრის გზებზე მოსახლეობასთან ერთად იმსჯელა.

„ასეთი ტიპის შეხვედრები მნიშვნელოვანია, რადგან უშუალოდ მოსახლეობისგან ვისმენთ, კონკრეტულად რა პრობლემებია სოფლებში. ადიგანის მუნიციპალიტეტში მესაქონლეობის ხუთი ძლიერი კოოპერატივი ფუნქციონირებს, რომლებიც სახელმწიფოს მხარდაჭერი პროგრამის ფარგლებში შეიქმნა. გამართულ შეხვედრაზე ადგილობრივებს ის პროგრამები გავაცანით, რომელსაც სამინისტრო ახორციელებს და რომლებშიც შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ.“

განაცხადა სოლომონ პავლიაშვილმა. მინისტრის მოადგილე ფერმერებს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებში განვითარების დადებით მხარეებზეც ესაუბრა და მუნიციპალიტეტში მერძევეობის მეურნეობისა და კენკროვანი კულტურების განვითარების პოტენციალი გააცნო.

სოფელ ლალოვანის, უდას, ფხეროსა და ვარხანის მოსახლეობამ მთავარ საჭიროებად სასმელი წყლის, სანიაღვრე სისტემისა და შიდა გზების პრობლემების მოგვარება დაასახელა.

შეხვედრას საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურის და სპორტის მინისტრის მოადგილე ლევან არაყიშვილი, მაჟორიტარი დეპუტატი გიორგი კოპაძე, სამცხე-ჯავახეთის რწმუნებული ბესიკ ამირანაშვილი და სამინისტროს დაქვემდებარებაში შემავალი უწყებების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

დუშეთის მუნიციპალიტეტი, სოფლები: ყვავილი, თანიათკარი, არაგვისპირი, ჩინთი და დაბა ჟინვალი

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე იური ნობაძე და მცხეთა-მთიანეთის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული შალვა კერესელიძე დუშეთის მუნიციპალიტეტის სოფლების ყვავილის, თანიათკარის, არაგვისპირის, ჩინთისა და დაბა ჟინვალის მოსახლეობას შეხვდნენ და სოფლებში არსებულ საჭიროებებსა და გამოწვევებს ადგილზე გაეცნენ.

ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა, მოსახლეობასთან ერთად, სოფლებში არსებულ პრობლემებსა და მათი გადაჭრის გზებზე იმსჯელეს. ადგილობრივებმა პრიორიტეტულ საკითხებად შიდა გზების მოწესრიგება, წყალმომარაგების გაუმჯობესება და სოფლების გაზიფიცირება დაასახელეს. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ, იური ნობაძემ ისაუბრა და აღნიშნა, რომ მოსახლეობასთან პირდაპირი კომუნიკაცია საშუალებას იძლევა მოხდეს თითოეული სოფლის საჭიროების იდენტიფიცირება და მომავალი წლის ბიუჯეტში ასახვა.

როგორც მცხეთა-მთიანეთის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული შალვა კერესელიძემ მოსახლეობას განუცხადა, მუნიციპალიტეტში არსებული პრობლემების მოგვარება ეტაპობრივად მოხდება.

ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა მუნიციპალიტეტში განხორციელებულ, მიმდინარე და დაგეგმილ პროექტებზე ისაუბრეს. აღინიშნა, რომ რეაბილიტაცია უკვე ჩაუტარდა ჟინვალისა და ჩინთის წყალმომარაგების სისტემებს, მიმდინარეობს ჟინვალში არსებული საბავშვო ბაღის შენობის გაფართოება, უახლოეს პერიოდში დასრულდება სარემონტო სამუშაოები არაგვისპირის

ბის მინისტრის მოადგილემ, იური ნობაძემ მსგავსი ფორმატის შეხვედრების მიმშენებლობაზე ისაუბრა და აღნიშნა, რომ მოსახლეობასთან პირდაპირი კომუნიკაცია საშუალებას იძლევა მოხდეს თითოეული სოფლის საჭიროების იდენტიფიცირება და მომავალი წლის ბიუჯეტში ასახვა.

დუშეთის მუნიციპალიტეტის სოფლების მოსახლეობასთან შეხვედრებს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილე გიორგი წონჯოლაური, საქართველოს პარლამენტის დეპუტატები გიორგი მოსიძე, ისკო დასენი, თენგიზ ხუბულური და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მერი ზურაბ სენიაშვილი ესწრებოდნენ.

ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები შეხვედრებს მცხეთა-მთიანეთის რეგიონის სხვა მუნიციპალიტეტების მოსახლეობასთანაც გამართავენ.

ქართული ღვინო იაპონიაში რაგბის მსოფლიო ჩემპიონატის ფანბლავში დააგეგმვნეს

იაპონიაში მიმდინარე რაგბის მსოფლიო ჩემპიონატის ფარგლებში, ტოკიოში და ოსაკაში ქართული ღვინის პრეზენტაცია და დეგუსტაცია გაიმართა.

იაპონია ქართული ღვინის სტრატეგიულ ბაზარს წარმოადგენს, სადაც ღვინის ეროვნული სააგენტო ქართული ღვინის ცნობადობის გაზრდისა და პოპულარიზაციის მიზნით, სხვადასხვა აქტივობებს ახორციელებს.

საქართველო-ურუგვაი და საქართველო-ფიჯის მატჩების პარალელურად მოწყობილ საგულშემოტკივრო სივრცეში ბორჯალოსნების მხარდასაჭერად მოსულ იაპონელ და უცხოელ სტუმრებს სხვადასხვა დასახელების ქართული ღვინის დაგემოვნების საშუალება მიეცათ.

ღონისძიება ორგანიზებული იყო იაპონიაში საქართველოს საელჩოს მიერ, ღვინის ეროვნული სააგენტოს მხარდაჭერით.

ქართული ქვეყნის პნეფესაშია კოლონეთში გაიხარა

პოლონეთში გამართულ მასშტაბურ ფოლკლორულ ფესტივალზე „Pannonica folk festival 2019“ ქართული ქვეყნის პრეზენტაცია მოეწყო. პროექტის მიზანია ქვეყნის დამზადებისა და მისი გამოყენების სრული ციკლის წარმოჩენა და პოპულარიზაცია. ფესტივალზე ფილმის - „დამზადებულია ქვეყნში“ ჩვენება გაიმართა, რომელშიც მოთხრობილია ქართული ღვინის კულტურისა და ქვეყნის დამზადების ტექნოლოგიის შესახებ.

ფესტივალზე თიხის გამოსაწვავი ღუმელის დემონსტრირებაც მოხდა. აღნიშნული ღონისძიება ფესტივალის ცენტრალურ ადგილას მოეწყო და ქვეყნის ნახვის საშუალება ბევრ სტუმარს მიეცა.

ქვეყნის ღვინის დაყენების ქართულ ტრადიციულ მეთოდს 2013 წელს იუნესკოს (UNESCO) არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი მიენიჭა, რაც ამ მეთოდის უნიკალურობაზე მიუთითებს და გზავნილია მთელი მსოფლიოსთვის, რომ ღვინო უძველესი ქართული კულტურის შემადგენელი ნაწილია.

ფესტივალმა ასევე უმასპინძლა სემინარებს ქართული ღვინის შესახებ, რომელსაც ღვინის ეროვნული სააგენტოს კონტრაქტორი კომპანია „ვინისფერას“ ხელმძღვანელი მარიუს კაპჩინსკი უძღვებოდა. მისი განცხადებით, მონაწილეები აღფრთოვანებულნი დარჩნენ ქართული ღვინითა და მისი კულტურით. დეგუსტაციაზე წარმოდგენილი იყო ქვეყნის ღვინოები. საგამოფენო სივრცეს ღვინის პროფესიონალები, ღვინით ვაჭრობის სფეროსა და მედიის წარმომადგენლები სტუმრობდნენ. პოლონეთი ქართული ღვინის ერთ-ერთ სტრატეგიულ საქსპორტო ბაზარს წარმოადგენს, სადაც ქართული ღვინის ცნობადობის გაზრდის მიზნით, ღვინის ეროვნული სააგენტოს დაფინანსებით სხვადასხვა მარკეტინგული ღონისძიება იმართება. ქართული ღვინის ექსპორტიორი ქვეყნების ხუთეულში პოლონეთმა სტაბილურად დაიმკვიდრა ადგილი.

„ქართული ღვინის ფესტივალი“ ბრიტანეთის ქალაქებში გაიხარა

დიდ ბრიტანეთში „ქართული ღვინის ფესტივალი“ გაიმართა, რომელიც მოიცავდა დეგუსტაციებს, მასტერკლასებს, პრეზენტაციებსა და სემინარებს ქართული ღვინის ისტორიისა და კულტურის შესახებ. ღონისძიების ორგანიზატორი იყო ღვინის ეროვნული სააგენტოს კონტრაქტორი ბრიტანული კომპანია „Swirl Wine Group“.

„ქართული ღვინის ფესტივალს“ ბრიტანეთის სამმა ქალაქმა უმასპინძლა: ლონდონმა, ბრისტოლმა და მანჩესტერმა.

ფესტივალს ღვინის იმპორტიორები, რესტორნებისა და სასტუმროს ქსელების და მედიის წარმომადგენლები დაესწრნენ. ლონდონში ქართული ღვინის წარდგენას ცნობილი ბრიტანელი მწერალი ჯემი გუდი (Jamie Goode) უძღვებოდა.

დიდი ბრიტანეთი არის ქართული ღვინის ერთ-ერთი სტრატეგიული ბაზარი სადაც ღვინის ეროვნული სააგენტო ქართული ღვინის პოპულარიზაციისა და ექსპორტის გაზრდის მიზნით, სხვადასხვა მარკეტინგულ ღონისძიებებს ახორციელებს.

ბრიტანელი ღვინის პროფესიონალების შუამავით, ქართული ღვინო უნიკალურია

საქართველოს ბრიტანელი ღვინის პროფესიონალების 11-კაციანი ჯგუფი ეწვია: სომელიეები, ღვინის იმპორტიორები და მედიის წარმომადგენლები. ვიზიტი ღვინის ეროვნული სააგენტოს კონტრაქტორი კომპანიის Swirl Wine Group-ის ორგანიზებით განხორციელდა.

ტურის ფარგლებში სტუმრები ქართული ღვინის მწარმოებელ კომპანიებს ქართლსა და კახეთში ეწვივნენ და ადგილზე დააგემოვნეს სხვადასხვა სტილის ქართული ღვინოები. ამასთან ერთად, თბილისში ჩატარდა დეგუსტაცია, სადაც ღვინის მწარმოებელ 27 კომპანიას შესაძლებლობა მიეცა საკუთარი პროდუქცია ღვინის პროფესიონალებისთვის წარედგინა.

ღვინის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარე ლევან მეხუზლა ბრიტანულ პროფესიონალებს კახეთში, ერთ-ერთ ღვინის საწარმოში შეხვდა.

„დიდი ბრიტანეთი მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე დიდი იმპორტიორი და ღვინის მომხმარებელი ქვეყანაა. წელიწადის ამ საუკეთესო დროს, რთველის პერიოდში, მათი საქართველოში ვიზიტის მიზანია ქართული ღვინის პოპულარიზაცია და საქსპორტო ბაზრების დივერსიფიკაცია. ვიზიტის ფარგლებში სტუმრებს შესაძლებლობა მიეცათ გაცნობოდნენ ქართული ღვინის კულტურას და უნიკალურ ქართულ ღვინოებს, რომელზეც მოთხოვნა სხვა საერთაშორისო ბაზრებთან ერთად, დიდ ბრიტანეთშიც მზარდია“ - აღნიშნა ლევან მეხუზლამ.

ბრიტანელი პროფესიონალების შეფასებით, საქართველო გამოირჩევა მეღვინეობის მდიდარი ისტორიით, ვაზის ჯიშების მრავალფეროვნებით, ღვინის დაყენების ტრადიციებითა და უნიკალური ღვინოებით.

2019 წლის 9 თვეში საქართველოდან მსოფლიოს 50 ქვეყანაში 65,2 მლნ-მდე ბოთლი (0,75ლ) ღვინოა ექსპორტირებული, რაც 2018 წლის ამავე მაჩვენებელს 10%-ით აღემატება. ექსპორტირებული ღვინოს ღირებულება 164 მლნ აშშ დოლარს აღწევს, რაც 2018 წლის ანალოგიურ მონაცემზე 16%-ით მეტია.

ექსპორტი გაიზარდა ქართული ღვინოს სტრატეგიულ ბაზრებზე:

- აშშ - 60% (533206 ბოთლი),
- დიდი ბრიტანეთი - 40% (93067),
- პოლონეთი - 18% (2905372)
- ჩინეთი - 11% (5334939).

ზრდა აღსანიშნავია ასევე შემდეგ ქვეყნებში:

- ლიეტუვა - 52% (503832),
- გერმანია - 36% (476145),
- ბელარუსი - 35% (1606565),
- ისრაელი - 88% (218921),
- ესტონეთი - 19% (499736),
- რუსეთი - 11% (41112235),
- მოლდოვა - 5717% (411812),
- ნიდერლანდები - 21% (73078),
- ჩეხეთი 102% - (62700),
- შვედეთი - 397% (55506),
- ბულგარეთი - 51% (24228),
- ავსტრალია - 15% (19636),
- კანადა - 2% (121650),
- მონღოლეთი - 13% (184212) და ა.შ.

ექსპორტიორი ქვეყნების ათეულია:

- რუსეთი (41112235),
- უკრაინა (6766841),
- ჩინეთი (5334939),
- პოლონეთი (2905372),
- ყაზახეთი (2477358),
- ბელარუსი (1008888),
- ლატვია (988122),
- აშშ (533206),
- ლიეტუვა (503832)
- ესტონეთი (499736).

9 თვის მონაცემებით, სხვადასხვა მოცულობის ღვინის ექსპორტი 289 კომპანიამ განახორციელა.

ამასთან, მსოფლიოს 23 ქვეყანაში ექსპორტირებულია 19,5 მლნ ბოთლი (0,5 ლ) ბრენდი, რაც 44%-ით აღემატება 2018 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ბრენდის ექსპორტით მიღებულმა შემოსავალმა 42,5 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (ზრდა 54%). მსოფლიოს 24 ქვეყანაში ექსპორტირებულია 473,2 ათასი ბოთლი (0,5 ლ) ჭაჭა, ექსპორტის ზრდამ 65% შეადგინა. ჭაჭის ექსპორტით მიღებული შემოსავალი 1,3 მლნ აშშ დოლარს აღწევს (ზრდა 54%).

მთლიანად ღვინის, ბრენდი, ჭაჭის, საბრენდე სპირტისა და ჩამოსასხმელი ბრენდის ექსპორტის შედეგად მიღებულია 236 მლნ აშშ დოლარი, რაც 6%-ით აღემატება გასული წლის ანალოგიური პერიოდის მაჩვენებელს.

ლევან დავითაშვილი: „ჩვენთვის მნიშვნელოვანია ევროკავშირთან და აშშ-თან ღვინისა და ალკოჰოლური სასმელების სავაჭრო ბრუნვის გაზრდა“

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი ლევან დავითაშვილი აშშ-ის ტეხასის შტატის დელეგაციას, ასევე საფრანგეთის სახელმწიფო უწყებებისა და ბიზნესრეგულირების წარმომადგენლებს შეხვდა.

შეხვედრებზე მხარეებმა ქართული ღვინისა და ალკოჰოლური სასმელების საექსპორტო პოტენციალი და აშშ-ის ბაზარზე მისი რეალიზაციის ზრდის შესაძლებლობები განიხილეს.

ლევან დავითაშვილმა ვრცლად ისაუბრა საქართველოს, როგორც ღვინის სამშობლოს შესახებ და ყურადღება ღვინის წარმოების 8 ათასწლოვან უწყვეტ ისტორიაზე გაამახვილა. მინისტრმა დელეგაციის წევრებს ღვინის ეროვნული სააგენტოს საქმიანობის და ჯილდურას სანერგე მეურნეობაში დაცული ქართული ვაზის 500 ენდემური ჯიშის შესახებ მიაწოდა ინფორმაცია.

„ამერიკის შეერთებული შტატები საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორი და მეგობარი ქვეყანაა. შესაბამისად, თანამშრომლობის გაღრმავება ჩვენთვის მნიშვნელოვანია. საქართველოში რთული აქტიურ ფაზაში შედის და სტუმრებისთვის განსაკუთრებით საინტერესო იქნება ამ პროცესის გაცნობა. იმედი მაქვს, რომ ქართველ მწარმოებლებსა და ამერიკულ კომპანიებს შორის თანამშრომლობა ახალ ეტაპზე გადავა და უახლოეს მომავალში, აშშ ქართული ღვინისა და ალკოჰოლური სასმელების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი შემსყიდველი გახდება“, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

კომპანიის „FRONTERA RESOURCES“ დამფუძნებლის, სტივ ნიკანდროსის განცხადებით, საქართველო ამერიკის შეერთებული შტატებისთვის მნიშვნელოვანი პარტნიორია, რომელსაც სავაჭრო შესაძლებლობების კუთხით, წარმატების დიდი რესურსი გააჩნია.

ფრანგული კომპანია „დისტილერი ტესანდიე ე ფის“ წარმომადგენლებთან შეხვედრაზე, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა ყურადღება ქართული ღვინის ხარისხზე და საექსპორტო პოტენციალზე გაამახვილა.

როგორც ფრანგული კომპანიის გენერალურმა დირექტორს, ჟერომ ტესანდიემ

აღნიშნა, კომპანია ქართული ღვინისა და ალკოჰოლური სასმელების მწარმოებელ კომპანიასთან „ბოლერო ჯგუფი“ 25 წლიანი თანამშრომლობის შესახებ მემორანდუმის გაფორმება იგეგმება.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი ლევან დავითაშვილი აშშ-ის და საფრანგეთის სახელმწიფო უწყებებისა და ბიზნესრეგულირების წარმომადგენლებთან ერთად კახეთში, რთველის დაწყების პროცესს გაეცნო.

დელეგაციების წევრები საქართველოში ღვინისა და ალკოჰოლური სასმელების მწარმოებელი ჰოლდინგის მოწვევით იმყოფებიან.

„ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია ევროკავშირთან გაზარდოთ სავაჭრო ბრუნვა; განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, როცა საუბარია საფრანგეთზე, რომელიც უმაღლესი ხარისხის სტანდარტებს აწესებს ყურძნისეული წარმოების ალკოჰოლური სასმელების მიმართ. კომპანიამ Bolero & Company გააფორმა ძალიან მნიშვნელოვანი ხელშეკრულება, რომელიც საფრანგეთში წლის ბოლომდე რამდენიმე ათას ტონამდე სპირტის მიწოდებას ითვალისწინებს. რაც შეეხება ამერიკის შეერთებული შტატების დელეგაციის წევრებთან გამართულ შეხვედრაზე კი ღვინის ექსპორტის ზრდის საკითხები განვიხილეთ. რამდენიმე წელია ჩვენ რეგულარულად ვმუშაობთ აშშ-თან ბაზარზე ცნობადობის

შესაქმნელად. სწორედ ამის შედეგია, რომ დღეს ამერიკის ბაზარი არის პირველ ათეულში, თუმცა ჩვენი ამბიცია და სურვილია, რომ ის იყოს ერთ-ერთი პირველი ბაზარი საექსპორტო ქვეყნებს შორის. ამერიკელებთან საუბარი გვქონდა საბრენდე სპირტისა და ალკოჰოლური სასმელების საქართველოდან ექსპორტზე“, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

ღვინისა და ალკოჰოლური სასმელების მწარმოებელ ჰოლდინგს Bolero & Company და ფრანგულ კომპანია „ტესანდიე ეთ ფილს“ შორის გაფორმდა 25 წლიანი თანამშრომლობის შესახებ მემორანდუმი. თანამშრომლობის მემორანდუმს მოეწერა ხელი აშშ-ის უმსხვილეს ალკოჰოლურ კომპანიებთანაც, რომელიც ქართულ-ამერიკული ბრენდის შექმნას, ასევე აშშ-ის ბაზარზე ქართული პროდუქციის - ღვინის, ბრენდისა და სხვადასხვა დაძველების საბრენდე სპირტის რეალიზაციას ითვალისწინებს.

აშშ-ის დელეგაციის შემადგენლობაში ტეხასის წარმომადგენელთა პალატის წევრები, ტეხასის სოფლის მეურნეობის დეპარტამენტის, ტეხასის ალკოჰოლური სასმელების კომისიის წევრები, ტეხასის ეკონომიკური განვითარების კომისიის ვიცე-პრეზიდენტი და მეღვინეობის ინდუსტრიის წარმომადგენლები შედიან, ხოლო საფრანგეთის დელეგაციას ეროვნული ასამბლეის დეპუტატები წარმოადგენენ.

ორდღიანი ვიზიტის ფარგლებში, აშშ-ის და საფრანგეთის წარმომადგენლობითი დელეგაციის წევრები ქართული ღვინის 8000 წლიან ისტორიას და მეღვინეობის კუთხით დღეს არსებულ ვითარებას ეცნობიან. სტუმრები საქართველოს ეროვნულ მუზეუმს, შპს „ღვინის ლაბორატორიას“, ჯილდურას მრავალწლოვანი კულტურების საცდელ-სადემონსტრაციო ბაზას და „წინანდლის ედემს“ სტუმრობდნენ.

საქართველოს 4 დაცული ტერიტორია UNESCO-ს მსოფლიო ბუნებრივი მემკვიდრეობის სტატუსის მოსაკრებლად იბრძვის

ბათუმში, სასტუმრო „ჰილტონში“ საქართველოს დაცული ტერიტორიების UNESCO-ს მსოფლიო ბუნებრივი მემკვიდრეობის ნომინაციაზე წარდგენასთან დაკავშირებით, შემაჯამებელი კონფერენცია გაიმართა. კონფერენციის მონაწილეებს სიტყვით გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა ლევან დავითაშვილმა მიმართა.

საქართველოს 4 დაცული ტერიტორია - მტრალასა და კოლხეთის ეროვნული პარკები და კინტრიშისა და ქობულეთის დაცული ტერიტორიები პირველად საქართველოს ისტორიაში, UNESCO-ს მსოფლიო ბუნებრივი მემკვიდრეობის ნომინაციაზე მიმდინარე წლის თებერვალში წარადგინეს. ბოლო ერთი კვირის მანძილზე ტერიტორიებს ბუნების დაცვის მსოფლიო კავშირის (IUCN) ექსპერტები სტუმრობდნენ, რომლებიც ადგილზე გაეცნენ ტერიტორიების ბიომრავალფეროვნებასა და უნიკალურ კოლხურ ტყეებს.

კონფერენციაზე კოლხური ტყეებისა და წყალჭარბი ტერიტორიების მნიშვნელობაზე ისაუბრეს. ასევე განიხილეს ტერიტორიების მართვის მენეჯმენტის გეგმები. კონფერენციაზე ასევე წარადგინეს მოხსენება საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების მიერ განხორციელებულ პროექტებზე.

ინიციატივა 2017 წლიდან ხორციელდება გერმანიის მთავრობის, ბუნების დაცვის მსოფლიო ფონდისა (WWF) და მიხეილ ზუკოვის ფონდის ფინანსური და ტექნიკური მხარდაჭერით. დაცული ტერიტორიების მსოფლიო მემკვიდრეობის უბნად ნომინი-

რება უმნიშვნელოვანეს მოვლენას წარმოადგენს ქვეყნისთვის.

დაცული ტერიტორიებისთვის მსოფლიო ბუნებრივი მემკვიდრეობის სტატუსის მინიჭება ხელს შეუწყობს დაცულ ტერიტორიების ცნობადობის გაზრდას, ეკოტურიზმის განვითარებას, საერთაშორისო მნიშვნელობის ბუნებრივი ობიექტების მართვის გამოცდილების გაზიარებას, ვიზიტორების დაინტერესებას და რაოდენობის ზრდას, შესაბამისად, შერჩეულ ტერიტორიებზე მაღალკვალიფიციური და თანამედროვე კვლევების წარმოების ალბათობას, ასევე დაცული ტერიტორიების მიმდებარე მაცხოვრებელ მოსახლეობისათვის სოცი-

ალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

კოლხური ტყეები და ჭარბტენიანი ტერიტორიები გამოირჩევა მისი უნიკალური ეკოსისტემებითა და მდიდარი ბიომრავალფეროვნებით. ტერიტორიებზე გავრცელებულია წითელი ნუსხის, რელიქტური და ენდემური სახეობები. განსაკუთრებით აღსანიშნავია: კოლხური ბზა, ლაფანი, კოლხური მუხა, წიფელი, წაბლი, იშვიათი სფაგნუმები, უნგრენის შქერი და პონტოს მუხა. კოლხეთის დაბლობი არის იმ მნიშვნელოვანი სახეობების თავშესაფარი, რომლებიც გამყინვარების პერიოდს გადაურჩნენ. აღსანიშნავია, რომ ეს საერთაშორისო მნიშვნელობის დაცული ტერიტორიებია და წარმოადგენს რამსარის საიტებს.

10 ოქტომბერი - მეტყევის დღე

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა მეტყევეებს პროფესიული დღე მიულოცა და წარმატებული საქმიანობისთვის, მადლობის სიგელები და სიმბოლური საჩუქრები გადასცა. შეხვედრაზე მინისტრმა სატყეო სექტორში ბოლო წლებში მიმდინარე საკანონმდებლო და ინსტიტუციურ რეფორმებზე ისაუბრა.

„დღეს ჩვენ მადლობის სიგელები და სიმბოლური საჩუქრები გადავცევით მეტყევეებს, იმ რთული და, ხშირ შემთხვევაში, რისკის შემცველი საქმიანობისთვის, რომელსაც ისინი 24 საათიან რეჟიმში ახორციელებენ. მინდა აღვნიშნო, რომ ტყე, რომელიც ჩვენი ქვეყნის უნიკალური ბუნებრივი რესურსია და ის განსაკუთრებულ დაცვას საჭიროებს. სწორედ ამიტომ, 2013 წლიდან, საქართველოს მთავრობის ინიციატივით, სატყეო სექტორის ინსტიტუციური და საკანონმდებლო რეფორმა დაიწყო, დამტკიცდა ეროვნული სატყეო კონცეფცია და შემუშავდა ახალი ტყის კოდექსი. რეფორმის მიზანი ტყის მდგრადი მართვის სისტემის ჩამოყალიბებაა, რომელიც საქართველოში ტყეების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესებას, ბიომრავალფეროვნების დაცვას, ტყეების ეკოლოგიური ფასეულობების გათვალისწინებით მათი ეკონომიკური პოტენციალის ეფექტიან გამოყენებას უზრუნველყოფს”, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

სატყეო დარგის განვითარებაში შეტანილი წვლილისთვის, მეტყევეებს მადლობა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ, იური ნოზაძემ გადაუხადა.

„ტყის რესურსების სწორი და მდგრადი მართვით შესაძლებელია ეკონომიკური ეფექტის მიღება - ეს არის ჩვენი დავალება, ჩვენი მიზანი, რომელსაც ყველა ერთად მივალწევთ”, - განაცხადა იური ნოზაძემ.

შეხვედრის მონაწილეებს სიტყვით ეროვნული სატყეო სააგენტოს უფროსმა, არჩილ ნიკოლეიშვილმაც მიმართა. დამსახურებულ მეტყევეებთან ერთად, მუდმივი პარტნიო-

რობისთვის სიმბოლური საჩუქრები გადაეცათ გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) პროგრამა „ბიომრავალფეროვნების ინტეგრირებული მართვა სამხრეთ კავკასიაში“ გუნდის ხელმძღვანელს, ბენედიქტ იბელეს და პროგრამის ხელმძღვანელს, ჰანს-იახიმ ლიპოს, ასევე, პროგრამის ხელმძღვანელის მრჩეველებს, გია კოლბინსა და მაკა კაციტაძეს - სატყეო განათლების განვითარების კუთხით განუული მხარდაჭერისთვის.

„მაღალი პროფესიონალიზმი, საქმისადმი სიყვარული, პასუხისმგებლობა და თავგანწირვა ყოველთვის იყო მეტყევის პროფესიის ადამიანების ძირითადი დამახასიათებელი ნიშნები. მუდამ უნდა გვახსოვდეს ჩვენი თანამშრომლებიც, ის მეტყევეები, ტყის მცველები და რეინჯერები, რომლებიც პროფესიული მოვალეობის შესრულებას შეეწირნენ სულ რაღაც ახლო წარსულში. იმედს ვიტოვებ, რომ მსგავსი შემთხვევები აღარ გვექნება და მჯერა, რომ მეტყევის პროფესია და საქმიანობა უფრო და უფრო მნიშვნელოვანი და დაფასებული გახდება. მე მჯერა ჩვენ ამას ყველა ერთად შევძლებთ”, - განაცხადა არჩილ ნიკოლეიშვილმა.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ინიციატივით, წელს პირველად, ადრეულ ასაკში გარდაცვლილი ახალგაზრდა მეცნიერისა და მეტყევის პრემია დაენსდა. „სანდრო ურუშაძის პრემია - 2019“ -ის მფლობელი სატყეო სექტორის აქტივობებში მონაწილეობისთვის, სხვადასხვა უნივერსიტეტის 3 სტუდენტი გახდა.

ლონისძიებსა კაჭრეთისა და ახალციხის პროფესიული სასწავლებლების სატყეო საქმის სპეციალისტები და ეროვნული სატყეო სააგენტოს მიერ გადამზადებული მეტყევე-ტაქსატორები ესწრებოდნენ, რომლებიც დასაქმებულები არიან ტყის ინვენტარიზაციის სამუშაოებში. ეროვნული სატყეო სააგენტოს უფროსმა, არჩილ ნიკოლეიშვილმა მადლობა საზოგადოებისთვის ცნობილ სახეებს - მსახიობებს, სპორტსმენებსა და ჟურნალისტებს გადაუხადა, სატყეო სააგენტოს საინფორმაციო კამპანიებში აქტიური ჩართულობისთვის.

საქართველოში ტყის აღრიცხვის სამუშაოები მიმდინარეობს

ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მხარდაჭერით, საქართველოში ტყის აღრიცხვის სამუშაოები ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტში განხორციელდა.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ეროვნულმა სატყეო სააგენტომ ტყის აღრიცხვა 21,000 ჰექტარზე მეტ ტერიტორიაზე უკვე ჩაატარა. 2020 წლის ბოლომდე მსგავსი სამუშაოები დედოფლისწყაროსა და თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტებში განხორციელდება. ტყის აღრიცხვის საფუძველზე მუნიციპალიტეტებში ტყის მდგრადი მართვის გეგმები შეიქმნება.

ტყის აღრიცხვის მიმდინარე და დაგეგმილი სამუშაოები, ასევე საქართველოს ტყეების მდგრადი მართვის სამომავლო ხედვა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) ხელმძღვანელთან, ლუიზა ვიტონთან გამართულ შეხვედრაზე განიხილა.

„ინვენტარიზაციის სამუშაოები საქართველოში 90-იანი წლებიდან არ განხორციელებულა. ევროკავშირისა და UNDP-ის დახმარებით ჩვენ მოვაზადეთ 15 ახალგაზრდა სპეციალისტი, დავამუშავეთ მეთოდოლოგია, შევქმენით ახალი ელექტრონული პროგრამა. განახლებული ინფორმაცია ტყის მდგომარეობის შესახებ, როგორც რაოდენობრივი, ისე ხარისხობრივი პარამეტრებით საჭიროა იმისათვის, რომ ჩამოყალიბდეს სატყეო სამუშაოების სწორი გეგმები. ეს არის მდგრადი მართვის მთავარი წინაპირობა. ლაგოდეხში ჩატარებული ღირებული სამუშაოები წლის ბოლომდე იქნება სრულად გაანალიზებული”, - განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

შეხვედრაზე აღინიშნა, რომ ევროკავშირი (EU), გაეროს განვითარების პროგრამასთან (UNDP) თანამშრომლობით, ხელს უწყობს საქართველოს მდიდარი ბუნებრივი რესურსების დაცვას, ტყის მდგრადი მართვის დანერგვას და ეროვნული ექსპერტიზის გაზრდას ტყის აღრიცხვასთან დაკავშირებულ საკითხებში, რაც უმნიშვნელოვანესი მხარდაჭერაა.

ტყის აღრიცხვის პროცესში მონაწილეობენ ახალგაზრდა სპეციალისტები, რომლებმაც საქართველოს სხვადასხვა უნივერსიტეტში, ეროვნული სატყეო სააგენტოს მეტყევე-სპეციალისტების დახმარებით, შესაბამისი სასწავლო კურსი გაიარეს. პროექტის ფარგლებში, ევროკავშირისა და UNDP-ის ხელშეწყობით, 15 სპეციალისტი გადამზადდა.

სატყეო პროექტი ევროკავშირის გრძელვადიანი დახმარების ნაწილია, რომელიც ხელს უწყობს საქართველოში სოფლის განვითარების ეფექტიანი პოლიტიკის შექმნას და სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის ეკონომიკური შესაძლებლობების გაზრდას. სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ევროპის სამეზობლო პროგრამა (ENPARD), 2013 წლიდან ხორციელდება და 2022 წლამდე გაგრძელდება, ხოლო მისი სრული ბიუჯეტი 179.5 მილიონ ევროს შეადგენს.

ლაგოდეხის შემდეგ, ტყის ინვენტარიზაციის სამუშაოები ახმეტაში, სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე მიმდინარეობს. სავლეთ სამუშაოები 64 000 ჰა ფართობზე ხორციელდება, რომლის საფუძველზე ათწლიანი მართვის გეგმა მომზადდება. ახმეტაში ტყის ბოლო ინვენტარიზაციის სამუშაოები 1991 წელს განხორციელდა.

ქვეყანაში ტყის ინვენტარიზაციის განხორციელებისათვის საჭირო კვალიფიციური კადრის სიმცირის გამო, ეროვნული სატყეო სააგენტოს მიერ მეტყევე-ტაქსატორების გადამზადების სპეციალური, სამთვიანი თეორიული და პრაქტიკული კურსი მომზადდა. სააგენტოს მეტყევე სპეციალისტების მიერ გადამზადდა 15 ახალგაზრდა მეტყევე, რომლებიც ტყის ინვენტარიზაციის სამუშაოებზე არიან დასაქმებულები. პროცესის მხარდაჭერია გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოება (GIZ).

სავლეთ სამუშაოების დაწყებამდე, დაგეგმილ ღონისძიებებთან დაკავშირებით, საზოგადოების ინფორმირებისა და შემდგომ ეტაპებზე, დაინტერესებული მხარეების მაქსიმალური ჩართულობისთვის, სატყეო სააგენტოს უფროსის მოადგილე ნათია იორდანიშვილი ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებს, ადგილობრივ მოსახლეობასა და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს შეხვდა.

ტყის ინვენტარიზაცია ტყის მდგრადი მართვის წინაპირობაა, რომლის მეშვეობით ტყეების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების შეფასება და ყველა სახის სატყეო სამეურნეო ღონისძიების დაგეგმვა ხდება. მას 10 წლიანი სარევიზიო პერიოდი აქვს. პროცესის აღდგენა ეროვნულმა სატყეო სააგენტომ 2013 წლიდან შეძლო. დღეისათვის, ტყეების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების შესახებ ინფორმაცია განახლებულია სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებული 232 316 ჰა ფართობისათვის და მომზადებულია ტყის მართვის 10 წლიანი გეგმა.

სახელმწიფოს დახმარებით ქვემო ქართლში ახენებული წარმატებული სასათბურე მეურნეობა

პროფესიით ეკონომისტი ვაგიფ ბაირამოვი მარნეულის მკვიდრია. მისი აზრით, ქვემო ქართლის რეგიონის კლიმატური პირობები და ნიადაგი, ბაღჩეული და ბოსტნეული კულტურების მოსაყვანად იდეალურ პირობებს ქმნის. როგორც თავად ამბობს, ამ მიწაზე მოყვანილი პროდუქტი განსაკუთრებული გემოვნური თვისებებით და ხარისხით გამოირჩევა, რისი გათვალისწინებითაც 2014 წელს, პარტნიორებთან ერთად, სასათბურე მეურნეობის აშენება გადაწყვიტა. საჭირო ფინანსური რესურსის მოსაძიებლად გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში არსებული პროექტით - „ერთიანი აგროპროექტი“ ისარგებლა და შეღავათიანი აგროკრედიტის საშუალებით, ერთ მილიონ ლარზე მეტი დაფინანსება მიიღო. სასათბურის ასაშენებლად ჯამში 1,200,000 ლარზე მეტი დაიხარჯა. ფერმერის თქმით, განუღმა შრომამ შედეგი გამოიღო და 5 წლის თავზე სასათბურე მეურნეო-

ბამ კრედიტით გათვალისწინებული ყველა ვალდებულება ბოლომდე დაფარა. ამჟამად, სასათბურეში 250 ტონაზე მეტი ვარდისფერი პომიდორი მოჰყავთ და 20-ზე მეტი ადგილობრივი მაცხოვრებელია დასაქმებული. მათ სპეციალური ტრენინგები ჩაუტარდათ, რათა საწარმოში საჭირო ტექნოლოგიური რეჟიმი და ბიოლოგიური პროცესები სწორად მიმდინარეობდეს. პროდუქტზე გაზრდილი მოთხოვნის გამო, პომიდორი მთლიანად ადგილობრივ ბაზარზე იყიდება. რადგანაც მოთხოვნა მიწოდებას ბევრად აჭარბებს, ქვემო ქართლელ ფერმერებს უახლოეს მომავალში სასათბურე მეურნეობის გაფართოება და სასათბურის ახალი ტექნოლოგიებით აღჭურვა აქვთ დაგეგმილი. ვაგიფ ბაირამოვი თავისი ბიზნესის წარმატებით ამაყობს და მომავალში სასათბურე მეურნეობის განვითარებასაც გეგმავს. როგორც თავად ამბობს, ყოველივე ეს წარმოდგენილი იქნებოდა სახელმწიფო პროგრამის დახმარების გარეშე.

გურიში, სოფელ შემოქედში ჰოლანდიური ვარდების მწარმოებელი სასათბურე მეურნეობა შეიქმნა

ალეკო ფირცხალაიშვილი ოზურგეთის რაიონის სოფელ შემოქედის მკვიდრია. იგი ბავშვობიდანვე სოფლის მეურნეობაში იყო ჩართული და მამას ლიმონარიუმის მოვლა-პატრონობაში ეხმარებოდა. როგორც თავად ამბობს, ეკონომიკის ფაქტორების დამთავრების შემდეგ, მშობლიურ სოფელში მამის დანატოვარი ამორტიზებული ლიმონარიუმის რესტავრაცია და ძველ ბაზარზე, ახალი სასათბურე მეურნეობის შექმნა გადაწყვიტა. ფერმერის თქმით, მისთვის მნიშვნელოვანი იყო, მშობლების გარდაცვალების შემდეგ, მშობლიური კარ-მიდამო არ გავრანებულიყო და ამასთანავე, არსებული რესურსით მომგებიანი ბიზნესი წამოეწყო. არჩევანი ყვავილებზე შეაჩერა. ალექო ფირცხალაიშვილმა ყვავილების ბაზრის მოკლე კვლევა ჩატარა და დაასკვნა, რომ ზამთრის პერიოდში ქვეყანაში არსებული ყვავილების 70% იმპორტული იყო, მოთხოვნა კი ხარისხიან პროდუქტზე ისეთივე, როგორც წელიწადის სხვა დროს. ყოველივე ამის გათვალისწინებით, 2017 წელს, გარემოს დაცვისა და სოფლის მე-

ურნეობის სამინისტროში არსებული პროექტების მართვის სააგენტოს პროექტით - „ერთიანი აგროპროექტი“ ისარგებლა და ძველი მამისეული ლიმონარიუმის თანამედროვე სასათბურე მეურნეობად გადასაკეთებლად საჭირო დაფინანსება მიიღო. ევროპელ აგრონომებთან შესაბამისი კონსულტაციებისა და სასწავლო კურსების გავლის შემდეგ კი, 2018 წელს, საქართველოში ჰოლანდიური ვარდის ჯიშის პირველი ნერგები ჩამოიტანა. ფერმერის განცხადებით, შედეგმა მოლოდინს გადააჭარბა და დღეს, 1100კვ/მ-ზე გაშენებულ სასათბურე მეურნეობაში, წლიურად 60,000 ცალი, სამი სახეობის ჰოლანდიური ვარდი მოჰყავს. სასათბურე მეურნეობაში დასაქმებულ თანასოფლელებს შესაბამისი ტრენინგები ჩაუტარდათ და სტაბილური შემოსავლის წყარო გაუჩნდათ. ვარდი ადგილობრივ ბაზარზე იყიდება და ფასით და ხარისხით სერიოზულ კონკურენციას უწევს იმპორტირებულ ანალოგიურ პროდუქტს. როგორც ფერმერი აფასებს, თუ წარმოების დასაწყისში პროდუქციის გასაღების ბაზრის ძებნა უწევდა, დღეისათვის, რამდენიმე თვით ადრე იღებს შეკვეთებს. ალექო ფირცხალაიშვილის თქმით, „ერთიანმა აგროპროექტმა“ საშუალება მისცა, წარმატებული ბიზნესი დაეწყო და მამაპაპისეული კარმიდამო შეენარჩუნებინა.

ახალგაზრდა ფერმერის მიერ აღდგენილი საოჯახო ტრადიცია

შორენა როზომაშვილი პროფესიით მარკეტინგის სპეციალისტია, რომელსაც 32 წლის ასაკში, ღვინის კომპანიებში მუშაობით საკმაოდ დიდი გამოცდილება დაუგროვდა. სწორედ, ამ პერიოდში შორენამ გადაწყვიტა, უფრო აქტიურად ჩართულიყო მეღვინეობაში, რადგან გარკვეულწილად მეღვინეობა ოჯახური ტრადიცია იყო და მათ საკუთრებაში 100 წლის მამაპაპისეული, სხვადასხვა ზომის ქვევრებით სავსე მარანიც ჰქონდათ. შორენამ გადაწყვიტა საკუთარი ვენახი გაეშენებინა, თუმცა ამას მხოლოდ საკუთარი სახსრებით ვერ ახერხებდა. მან მეგობრისგან გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში არსებულ პროგრამაზე, „ახალგაზრდა მენარმის“ შესახებ

შეიტყო, რომლის ფარგლებშიც 30,000 ლარზე მეტი ოდენობის გრანტი მიიღო, რაც საკუთარი იდეის განხორციელებაში დაეხმარა. შორენას საკუთრებაში 3 ჰექტარი მიწის ნაკვეთი აქვს ყვარელში, სადაც მიღებული გრანტით, 6000 ძირი საფერავის ჯიშის ყურძენი გააშენა. სრულ მოსავალს 2021 წლისთვის ელოდება. ამჟამად ვენახში მუდმივად 3 ადამიანი დასაქმებული, თუმცა სეზონურად სხვადასხვა სამუშაოზე (გათოხვნა, შენამვლა და ა.შ.) დამატებით 5-10 ადგილობრივი მაცხოვრებელი საქმდება. შორენას თქმით, განსაკუთრებულად სასიხარულოა, რომ მამაპაპისეულ მიწაზე ცდილობს საქმიანობის წარმართვას. საომომავლოდ, ძველი მარნის აღდგენას და თანამედროვე სტანდარტებით აღჭურვას გეგმავს. ახალგაზრდა მენარმის სურვილია, მისმა წარმოებულმა ღვინომ ნიშური ბაზრები დაიკავოს და ღვინის სრული რეალიზაცია საზღვარგარეთ მოხდეს.

„ყველის ქოხი“ ყველის ნაირსახეობებს ნედლი რძისგან აწარმოებს

ინდივიდუალურმა მენარმემ ბადრი გოგოლაძემ 2009 წელს, ბოლნისის მუნიციპალიტეტის სოფელ რატევანში, ყველის დამამზადებელი საწარმო - „ყველის ქოხი“ დააარსა, რომელიც სულგუნს, შებოლილ სულგუნსა და იმერული ტიპის ყველს აწარმოებს. როგორც თავად გვიყვება, 2013 წელს საწარმოს გაფართოება დაიწყო და ჯამში 600 ათასი დოლარის ინვესტიცია განახორციელა. თანამედროვე ტიპის საწარმოდ გარდასაქმნელად, ბადრი გოგოლაძემ, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს შეღავათიანი აგროკრედიტის პროექტით ისარგებლა, რომლის საშუალებითაც 100,000 ლარის ოდენობის თანადაფინანსება მიიღო, ნაწილი თანხის კი თავად დაფარა. ამასთანავე, წარმოებისთვის აუცილებელი ტექნიკის (მანქანა მაცივარი, რზის რეზერვუარი, საყინულე კამერა) შესაძენად, რეგიონების ეკონომიკური განვითარების პროგრამის (RED) 52 ათას დოლარიანი გრანტი მოიპოვა.

ბადრი გოგოლაძის თქმით, საწარმოში საფრთხის ანალიზისა და კრიტიკული საკონტროლო წერტილების სისტემა (HACCP) დანერგული, სადაც მაღალი წველადობის პერიოდში (მაისი, ივნისი, ივლისი) ყოველდღიურად 2.5 - 3 ტონა ნედლი რძის შეგროვება და გადამამზავება ხდება. საწარმოში ჯერჯერობით 14 ადამიანია დასაქმებული. ყველის დასამზადებლად საწარმოში ნედლი რძე გარდაბნის, მარნეულისა და დმანისის მუნიციპალიტეტების სოფლებიდან (სახახლო, კუმისი, პანტიანი) გროვდება. ბადრი მუდმივად თანამშრომლობს 80 ფერმერთან, რომელთა უმეტესობა 100-დან 200 ლიტრამდე რძეს აბარებს. ამჟამად „ყველის ქოხს“ ქართული რძის ნიშნის თავის პროდუქტზე ბრენდირების უფლება აქვს მოპოვებული. ბადრი გოგოლაძის თქმით, იგი სამომავლოდ პროდუქციის ასორტიმენტის გაფართოებაზე ფიქრობს.

ველური ბუნების სააგენტო კოლხური ხოხობის მოშენებაზე მუშაობს

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ველური ბუნების სააგენტო კავკასიის ენდემური სახეობას, კოლხურ ხოხობს ამრავლებს.

სააგენტოში 2016 წლიდან ფაუნის ადგილობრივი სახეობების მოშენება ხდება. გარეულ ფრინველთა ორნიტოფაუნა 2017 წელს აშენდა, მოეწყო ბუნებასთან ინტეგრირებული ვოლიერები და საინკუბატორო საწინილე ნაგებობები.

კოლხური ხოხობი Phasianus colchicus საქართველოში უხსოვარი დროიდან ბინადრობს. დღესდღეობით მისი რაოდენობა საკმაოდ შემცირებულია და ნაკრძალების და სანადირო მეურნეობების გარდა იშვიათად გვხვდება. ბინადრობს ქალის ტყეებში, მცენარეულობით მდიდარ წყალსატევების სანაპირო დაბლობებზე, ზღვის დონიდან 850 მ-მდე.

ძველმა ბერძნებმა ისინი პირველებმა აღმოაჩინეს და მისცეს მათ ეს სახელი იმის გამო, რომ ეს ფრინველები დაინახეს მდინარე ფაზისის ახლოს. ბუდეს ხელი ფოთლებითა და ბალახით მიწის პატარა ჩაღრმავებებში იკეთებს. ბიზნესის თვალსაზრისით მიზანშეწონილია ფერმაში 100 მამალზე ვიყოლიოთ 400-500 დედალი ხოხობი. ერთი ხოხობი მოგვცემს 18-20-მდე კვერცხს, საიდანაც საინკუბატოროდ ვარგისი 70%-მდე კვერცხი იქნება. მამალს გალოზე დეზები აქვს და მეტად ლამაზი,

მკვეთრი შეფერილობით გამოირჩევა.

ამჟამად ბუნებაში ხოხობი საკმაოდ შემცირებულია და სამონადირეო ნაკრძალების გარდა იშვიათად გვხვდება. ბუნებრივ პირობებში ხოხობი გაუმაძღარი მჭამელია. საჭმლის რაციონი უნდა განანიღდეს ისე, რომ ის იყოს ბუნებრივ პირობებთან შესაბამისი, შემადგენლობით დაბალანსებული: ცხიმებით, ნახშირწყლებით, მინერალური მარილებითა და ვიტამინებით. საკვების მიწოდება უნდა იყოს ისეთი რაოდენობით, რომელიც წინილებს ეყოფათ 2-3 დღე. საერთოდ, ერთი ზრდასრული (2-3 თვე) ხოხობის საკვები უნდა შეადგენდეს 75-85 გრ. დღეში, აქედან: ხორბალი-20გრ, დაფქვილი სიმინდი-30გრ, ძვლის ფქვილი-2გრ, თევზის ფქვილი-10გრ, თევზის ქონი-1გრ, ხორბლის ქერი-10გრ. მზესუმზირის კოპტონი-10გრ. ხოხობი, ძირითადად, მცენარეულობით, უფრო კი, სარეველათა თესლით და ნაყოფით იკვებება.

ხოხობის მოშენება ხდება ვოლიერებში, რომლებიც შეიძლება წარმოადგენდეს ხის ან რკინის კონსტრუქციას. ხოხობის ყველა ოჯახი შედგება ერთი მამალი და 6-10 დედლისაგან. მიზანშეწონილია, რომ ოჯახები ცალკე ვოლიერში იყვენენ მოთავსებული.

დღეისათვის, სააგენტოს ტერიტორიაზე კაკბები, კოლხური ხოხობები და ე.წ. „ლურჯი ფრინველი“ ანუ ხონთქრის ქათმები ბინადრობენ.

„მწვანე ჯიქლო“

„მასწავლებლის ეროვნული ჯიქლო“ კოალიციის „განათლება ყველასათვის – საქართველო“, მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნულ ცენტრსა და საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს შორის გაფორმებული მემორანდუმის საფუძველზე, 2017 წლის 13 მაისს დაწესდა. აღნიშნული ინიციატივა საქართველოში უკვე მესამედ ხორციელდება და ის მასწავლებელთა პოპულარიზაციისკენ მიმართული გლობალური კამპანიის – „The Global Teacher Prize“ ნაწილია.

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ერთ-ერთი მთავარი მიზანი გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობა და ამ გზით მოსახლეობის ცოდნისა და ცნობიერების დონის ზრდა წარმოადგენს, სწორედ ამიტომ ცენტრი 2013 წლიდან აქტიურად მუშაობს გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობაზე განათლების როგორც ფორმალური, ისე არაფორმალური და არაოფიციალური მიმართულებით.

გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობისა და პოპულარიზაციისთვის ცენტრმა „მწვანე ჯიქლო“ 2018 წელს დააწესა და მას მასწავლებლებსა და აღმზრდელ პედაგოგებს გადასცემს.

5 ოქტომბერს მასწავლებლის საერთაშორისო

რისო დღესთან დაკავშირებით კონკურსის „მასწავლებლის ეროვნული ჯიქლოს“ დაჯიქლოების საზეიმო ცერემონია გაიმართა.

ღონისძიებაზე საქართველოს გარემოსდაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის დირექტორის მოადგილე მარიამ მათიაშვილმა სამინისტროს რჩეული - ქ. თბილისის სკოლა-ლიცეუმ „პრომეთეს“ გეოგრაფიის მასწავლებელი, ქალბატონი ქეთინო მერებაშვილი დაასახელა. გამარჯვებულს გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობისთვის „მწვანე ჯიქლო“ და მადლობის სიგელი გადაეცა.

წინიბურას მოყვანის ტექნოლოგია

წინიბურას ბოტანიკური და მორფოლოგიური დახასიათება

წინიბურა (Fagopyrum) — მიეკუთვნება ერთწლოვან, იშვიათად მრავალწლოვან მცენარეთა გვარს, მათიტელასებრთა ოჯახს. მისი სამშობლოა შუა და აღმოსავლეთ აზია. აგროტექნიკის თავისებურებიდან გამომდინარე, ფერმერმა უნდა იცოდეს, რომ წინიბურა ხასიათდება სწრაფი განვითარებით, პირველი ნამდვილი ფოთლის გამოჩენისთანავე იწყება მთავარი ღეროს დიფერენციაცია და დატოტვა. ღერო ღრუა, იტოტება. სიმაღლით 50-170 სმ. მომწიფებისას წითლდება. ფოთლები გულისებრ-სამკუთხოვანია, ყვავილედ - ფოთლის უბეში განვითარებული მტევანი. ყვავილები ორსქესიანი, თეთრი, ვარდისფერი. ნაყოფი სამკუთხოვანი კილიანი კაკალია.

წინიბურა წარსულში ფართოდ იყო გავრცელებული საქართველოს მთიან ზონაში. დღეს წინიბურაზე მოთხოვნა იზრდება და ფერმერთა შემოსავლების გასაზრდელად საჭიროა მისი წარმოება გაფართოვდეს ქვეყნის სხვადასხვა ზონაში, ჰექტარზე სადაც 1 ტ-დან 2 ტ-მდე შეიძლება მოსავლის მიღება.

წინიბურას მოსავლის გაზრდას უმოკლეს დროში ხელს უწყობს მისი მოვლა-მოყვანის ინტენსიური ტექნოლოგიების დაცვა ცალკეული ზონების მიხედვით, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება მეცნიერების თანამედროვე მიღწევები.

კომერციული მიზნებისათვის წარმოებაში წინიბურას მოსავლის გაზრდის მთავარი რეზერვია მისი ნათესების გაზრდა, როგორც ძირითად, ისე სანათიბო და სანაწვერლო თესვის პირობებში. მოყვანა, როგორც

სარწყავში, ისე ურწყავ და შემალლებულ ადგილებში - კერძოდ ბუნებრივი ტენით უზრუნველყოფილ რაიონებში.

წინიბურას კომერციული მნიშვნელობა

ფერმერულ მეურნეობაში წინიბურას აქვს დიდი სამეურნეო მნიშვნელობა თავისი მრავალმხრივი გამოყენების მიხედვით. ეს კულტურა მოჰყავთ ძირითადად სამარცვლედ, რომლიდანაც მზადდება კვების ძვირფასი პროდუქტები, მათ შორის წინიბურას ბურღულეულიც. წინიბურას ბურღულეულისგან დამზადებული პროდუქტები ადვილად შესათვისებელია. მისი ბიოლოგიური შემცველობა შემდეგნაირია: სახამებელი 82%, ცილა 10%, ცხიმი 3%, შაქრები 0,3%, უჯრედისი 2%. წინიბურას ბურღული და ფქვილი გამოიყენება დიეტური კვებისთვის, განსაკუთრებით შაქრიანი დიაბეტის, კუჭნაწლავის დაავადებისას, ნერვული სისტემის მოშლისას.

წინიბურა ძვირფასი თაფლოვანი მცენარეა და ხელსაყრელ გარემო პირობებში მოყვანილი 1 ჰექტარი ფართობი იძლევა 70-80 კგ თაფლს, რომელიც ხასიათდება სასიამოვნო და არომატული გემო-სუნით.

ფერმერებისათვის წინიბურა ძვირფასი კულტურაა იმ თვალსაზრისითაც, რომ მას აქვს მოკლე სავსებეტაციო პერიოდი და გამოიყენება, როგორც სადაზღვევო კულტურა. მისი თესვა შეიძლება როგორც გაზაფხულზე, ისე სანათიბო და სანაწვერლო კულტურის სახით.

წინიბურას ბიოლოგიური თავისებურებანი

ფერმერმა უნდა იცოდეს, რომ წინიბურა სითბოს მოყვარული მცენარეა. თესლი გალივებას იწყებს ნიადაგის 7-8°C ტემპერატურის პირობებში, აღმონაცენის ნორმალური ზრდა-განვითარება მიმდინარეობს 15-30°C ტემპერატურის პირობებში. მისი აღმონაცენი მგრნობიარეა წაყინვების მიმართ და ჰაერის მინუს 2-3°C-ზე ზიანდება, ხოლო მინუს 4°C-ზე მცენარე მთლიანად იღუპება. წინიბურა ყვავილობის პერიოდში მგრძნობიარეა ჰაერის მაღალი ტემპერატურის მიმართ, რომელიც დიდ გავლენას ახდენს მარცვლის მოსავლის ჩასახვაზე. 30°C-ზე მაღალი ტემპერატურის შემთხვევაში ყვავილების განაყოფიერება ქვეითდება.

წინიბურა ტენის მოყვარული კულტურაა. ის ერთეული მშრალი ბიომასის შესაქმნელად ხარჯავს ორჯერ მეტ ტენს, ვიდრე ხორბალი და ქერი. წინიბურას სავსებეტაციო პერიოდი 75-85 დღე.მოსავლიანობა - 13ა/1,5-2,0ტ/ჰა.

აგროტექნიკა

წინიბურას კარგი წინამორბედაა შაქრის ჭარხალი, კარტოფილი, სიმინდი, პარკოსნები, საშემოდომო თავთავიანები. მაღალ აგროფონზე მოყვანისას წინიბურა ითვლება ფიტოსანიტარულ კულტურად და კარგი წინამორბედაა სხვა კულტურებისთვის. არ უნდა დაითესოს წინიბურა შვრიას შემდეგ და ნემატოდით დაავადებულ ნაკარტოფი-

ლარ ადგილას.

ფერმერებმა კარგად იციან, რომ მოსავლიანობის გაზრდის ერთ-ერთი გადამწყვეტი ფაქტორია ორგანული და მინერალური სასუქების რაციონალური გამოყენება. ამ მიზნისათვის აბოტოვანი სასუქი უკეთესია გამოყენებული იქნას გაზაფხულზე, თესვის წინა კულტივაციის წინ 10-15კგ და სავსებეტაციო გამოკვებაში - მწკრივთშორისების კულტივაციის ჩატარებისას, ყვავილობის პერიოდში 10-15კგ. ფოსფორიანი სასუქები გამოიყენება მზრალად ხვნის წინ -10-20კგ. კალიუმისანი სასუქების გამოყენება ხდება მზრალად ხვნის დროს-10-20კგ. მზრალად ხვნა ხორციელდება შემოდგომით 20- 27 სმ სიღრმეზე, ადრე გაზაფხულზე მზრალი უნდა დაიფარცხოს, თესვის წინ ჩატარდეს კულტივაცია.

ფერმერმა კარგად უნდა გააცნობიეროს, რომ წინიბურას მაღალი მოსავლის მიღების საქმეში დიდი მნიშვნელობა აქვს ჯიშს. სამწხაროდ ჯიშების სიმრავლე არ გავავჩინა საქართველოში, ამიტომ საჭიროა შემოტანილი, შერჩეული და დარაიონებული იქნას ახალი მაღალპროდუქტიული ჯიშები, რომელთაც ექნებათ ბურღულეულის მაღალი ხარისხი.

წინიბურას მოსავლიანობა დამოკიდებულია თესლის ხარისხზე. უნდა დაითესოს გასავრცელებად დაშვებული (დარაიონებული) ჯიშის მსხვილი დაკალიბრებული მარცვალი. დათესვის წინ თესლი უნდა შეინამლოს ისეთი დაავადებების წინააღმდეგ, როგორიცაა ფუზარიოზი, ცერკოპოროზი, ნაცრისფერი სიდამპლე და სხვ. თესლი თესვის წინ უნდა დამუშავდეს ბორის მჟავას 1,05%-იანი და მოლიბდენის 0,05% ხსნარით, შენამვლა და მიკროელემენტებით დამუშავება შესაძლებელია ერთდროულად.

წინიბურა ტიპური საგაზაფხულო კულტურაა და ითესება გაზაფხულზე, როცა ნიადაგის ტემპერატურა 10 სმ სიღრმეზე მიაღწევს 12-14°C. წინიბურა ითესება ჩვეულებრივ მწკრივებად, ვინრო და ფართე მწკრივებად. თესლის მისაღებად უმჯობესია ფართე მწკრივებად თესვა, რომელიც უზრუნველყოფს მაღალი ხარისხის თესლის მიღებას. თესვის ნორმა დამოკიდებულია ნიადაგურ-კლიმატურ პირობებზე, თესვის ვადაზე, წესსა და ჯიშის ბიოლოგიაზე. თანაბარი აღმოცენებისა და მცენარეთა სიმწიფეში ერთდროულად შესვლის მიზნით, თესლი უნდა დაითესოს თანაბარ სიღრმეზე, რომელიც დამოკიდებულია ნიადაგის შემადგელობაზე, მის ტენიანობაზე, ტემპერატურაზე და თესლის სისქეზე. მძიმე ნიადაგებში ჩათესვის სიღრმე 4-5 სმ-ია, ხოლო მსუბუქ გაკულტურებულ ნიადაგებზე 5-6 სმ და შეიძლება 8-10 სმ-ც იყოს, თუ ზედაპირი გამომშრალია. ნათესისთვის აუცილებელია სწორი და დროული მოვლა.

სარეველების და ნიადაგის ქერქის მოსპობის მიზნით წინიბურას აღმოცენებამდე და პირველი ნამდვილი ფოთლის ფორმირების ფაზაში ტარდება ნათესის დაფარცხვა. მწკრივთშორისის პირველი დამუშავება ტარდება 5-6 სმ-ის სიღრმეზე აღმონაცენის გამოჩენის ან პირველი ფოთლის ფაზაში.

მეორე დამუშავება ტარდება მცენარის დაკოვრების ფაზაში 6-8 სმ-ის სიღრმეზე. მეორე კულტივაციის წინ ტარდება მცენარის გამოკვება მინერალური სასუქებით. სარეველებთან ბრძოლის აგროტექნიკურ ღონისძიებებთან ერთად ძლიერ დასარევილიანებულ ნათესში გამოიყენება ჰერბიციდები. ორლებნიანი სარეველების წინააღმდეგ გამოიყენება ჰერბიციდი 2-4 ამინის მარილი 1-1,2კგ /300ლ/ჰა.

წინიბურას მაღალი მოსავლის მიღების საქმეში დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ფუტკრით დამტვერვას. ყოველ ჰექტარზე აუცილებლად საჭიროა 2-3 ფუტკრის სრულყოფილი ოჯახი, რომელიც ყვავილობის დაწყებამდე 2-3 დღით ადრე დაიდგმება ნათესთან. სკები ერთმანეთისგან 400-500 მ-ის დაცილებით განლაგდება.

წინიბურას მცენარის მავნებლებისა და დაავადებებისგან დასაცავად უპირველეს ყოვლისა აუცილებელია მაღალ დონეზე ჩატარდეს და დაცული იყოს საჭირო აგროტექნიკური ღონისძიებები (თესლბრუნვა, განოყიერება, ნიადაგის დამუშავება, თესლის მომზადება დასათესად, თესვის ვადა და წესი და ნათესის მოვლა).

მოსავლის აღება ხდება მაშინ როცა მცენარეზე მარცვლის 75-80% მომწიფდება. აღება უნდა მოხდეს შემჭიდროებულ ვადებში. მოთიბვის დროს მცენარე იჭრება მინის ზედაპირიდან 15-20 სმ სიმაღლეზე. გათიბვა და გამოლენვა უნდა მოხდეს გაყოფით. ღვარეულის გამოლენვა ხდება წინასწარ დარეგულირებული კომბაინით, რომელიც გულდასმით უნდა გაიწმინდოს სხვა კულტურის თესლისგან, რომელიც მის ღრეჩობებში შეიძლება იყოს ჩარჩენილი. მიღებული მოსავლის შენახვა უნდა მოხდეს მშრალი საწყობის პირობებში.

სანათიბოდ და ნაწვერალზე წინიბურას მოყვანა

წინიბურას წარმოების გაზრდის და ეკონომიკური ეფექტურობის ამაღლების მიზნით, გამოყვებული უნდა იყოს მისი სანათიბოდ და ნაწვერალზე თესვა. სანათიბოდ წინიბურა ითესება საშემოდგომოდ, ნათესი პურეულის, სამარცვლე პარკოსნების მოსავლის აღების შემდეგ. თესვის ვადა - ივნისის პირველი ნახევარი. ნაწვერალზე დასათესად უნდა გამოიყენოთ მოკლე სავსებეტაციო პერიოდის მქონე ჯიშები, რომლებიც ადგილობრივ კლიმატურ პირობებში შემოდგომის ყინვების დადგომამდე შევლენ სრულ სიმწიფეში. ამიტომ თესვის საუკეთესო ვადად უნდა მივიჩნიოთ ივლისის პირველი ნახევარი.

